

URZĄD GMINY ORCHOWO

e-mail: ug@orchowo.pl / strona: www.orchowo.pl

BIP: www.bip.orchowo.pl / tel. (63) 2684090,

RAPORT O STANIE GMINY ORCHOWO W ROKU 2024

Orchowo, dnia 30 maja 2025 r.

Wstęp

Realizując obowiązek wynikający z zapisów art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465), przedstawiam Państwu *Raport o stanie Gminy Orchowo w roku 2024*.

Raport zawiera podsumowanie mojej działalności w roku poprzednim oraz rezultaty działań, a także nakłady finansowe związane z ich realizacją. Podstawą dla prezentacji danych są zadania budżetowe gminy Orchowo oraz jej jednostek organizacyjnych. W szczególności Raport zawiera informacje o realizacji programów, polityk i strategii oraz uchwał Rady Gminy.

W 2024 r. rozpoczęliśmy realizację kilku kluczowych i ważnych dla mieszkańców inwestycji, wśród nich należy wymienić utworzenie Klubu Maluszka w Orchowie – pierwszej w gminie instytucji opieki nad dziećmi do lat 3.

Niektóre przedsięwzięcia trwają nadal, a ich zakończenie planowane jest w roku 2025, są to m. in. modernizacja dróg gminnych ul. Lipowa, Kościuszki, Myślickiego, Dworcowa, Prusa i Reja w Orchowie czy modernizacja kompleksu sportowego „Moje Boisko - Orlik 2012”.

Raport jest swoistym spojrzeniem na aktualną, wewnętrzną i zewnętrzną sytuację Gminy Orchowo. Informacje zebrane od pracowników merytorycznych urzędu gminy, kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, placówek i instytucji stanowią cenne źródło danych niniejszego opracowania.

Zmiany, jakie corocznie zachodzą w Gminie Orchowo, są efektem wyęźzonej pracy wielu osób. Wierzę, że są one zauważane i doceniane przez naszych mieszkańców. Gmina pozostaje zadbane i estetyczna. Poprawiamy jakość dróg i budujemy chodniki dla bezpieczeństwa publicznego, poprawiamy warunki uczenia się i pracy w placówkach oświatowych. Na bieżąco zaspokajamy indywidualne potrzeby mieszkańców.

Obejmując urząd Wójta Gminy w połowie maja 2024 r. zastałem niektóre inwestycje w fazie realizacji. Zadania te, przyjęte w planie budżetowym na 2024 rok w pełni pokrywały się z moją wizją rozwoju Gminy Orchowo, którą realizowałem przy aprobacie Rady Gminy oraz wsparciu i dużym zaangażowaniu pracowników Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych.

Oddając w Państwa ręce Raport o stanie Gminy Orchowo w roku 2024, zapraszam do lektury i zapoznania się ze wszystkimi efektami naszej wspólnej pracy na rzecz Gminy. Zachęcam jednocześnie do debaty o stanie Gminy, która odbędzie się podczas sesji Rady Gminy Orchowo planowanej w czerwcu 2025 r.

Wójt Gminy Orchowo

/-/ Grzegorz Matkowski

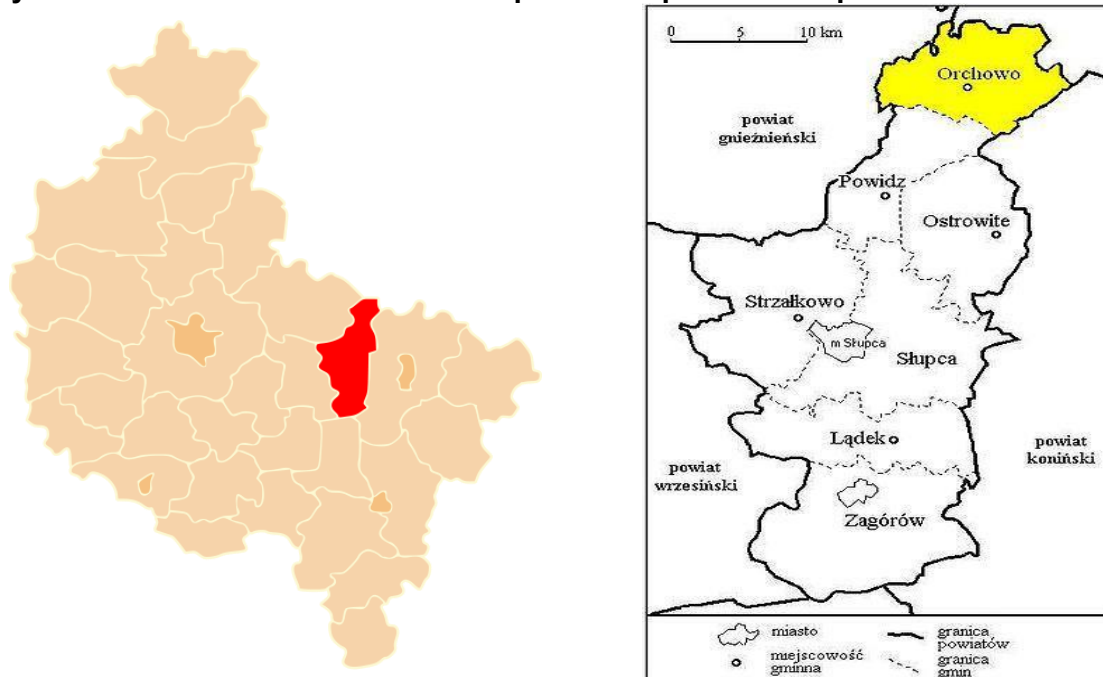
Spis treści

Gmina Orchowo w liczbach	4
Informacje finansowe	6
Wydarzenia	10
Władze Gminy Orchowo	13
Administracja	13
Spółeczeństwo obywatelskie	15
Sołectwa	16
Rada Gminy	18
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	18
Bezpieczeństwo publiczne	18
Ochrona przeciwpożarowa	19
Zarządzanie kryzysowe i obrona cywilna	19
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	20
Ochrona powietrza	21
Gospodarka odpadami	21
Oświetlenie ulic, placów i dróg	22
Zapobieganie bezdomności zwierząt	23
Transport i łączność	23
Gospodarka mieszkaniowa	25
Komunalne budynki mieszkalne	25
Komunalne lokale użytkowe	26
Rolnictwo i łowiectwo	28
Infrastruktura wodociągowa	28
Infrastruktura kanalizacyjna	29
Rolnictwo i łowiectwo	30
Polityka społeczna i rodzina.....	31
Pomoc społeczna	31
Rodzina	34
System opieki nad dziećmi do lat 3	35
Ochrona zdrowia	36
Oświata i edukacyjna opieka wychowawcza	37
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	41
Kultura fizyczna i turystyka	43
Wieloletnia Prognoza Finansowa	44
 Załącznik nr 1.....	 47
Informacja o pozyskanych funduszach zewnętrznych na realizację inwestycji w 2024 r.	
 Załącznik nr 2.....	 48
Informacja o realizacji dokumentów strategicznych Gminy Orchowo.	
 Załącznik nr 3.....	 49
Projekty dla których przygotowano dokumentację lub koncepcję, które nie zostały jeszcze zrealizowane lub zostały zrealizowane częściowo.	

Gmina Orchowo w liczbach

Gmina Orchowo położona jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie słupeckim i jest jedną z 8 gmin tego powiatu. Zajmuje obszar o powierzchni 98.12 km², co stanowi 11,71% powierzchni powiatu. Na zachodzie graniczy z Gminą Trzemeszno i Witkowo, na północy – z Gminą Mogilno i Strzelno, na wschodzie – z Gminą Wilczyn i Jeziora Wielkie, na południu - z Gminą Kleczew i Powidz. Sieć osadniczą Gminy tworzą 22 miejscowości w 11 sołectwach (Bielsko, Linówek, Myślątkowo, Orchowo, Orchówek, Osówek, Różanna, Skubarczewo, Słowikowo, Szydłowiec, Wólka Orchowska).

Rysunek 1. Gmina Orchowo w Wielkopolsce i w powiecie słupeckim

Przez teren Gminy przebiega droga wojewódzka nr DW 262 łącząca drogę wojewódzką DW 263 koło Przecławia z drogą krajową DK15 koło Kwieciszewa. Siedzibą władz Gminy jest miejscowość Orchowo.

W roku 2024 liczba mieszkańców zameldowanych na terenie gminy wynosiła 3 708, w tym 1 886 kobiet oraz 1 822 mężczyzn. Liczba kobiet przewyższała więc liczbę mężczyzn o 64. W porównaniu z rokiem 2023, ludność gminy zmniejszyła się o 37 osób. W badanym okresie urodziło się 26 dzieci, w tym 14 dziewczynek i 12 chłopców. W gminie Orchowo podobnie jak w kraju utrzymuje się niekorzystne zjawisko demograficzne, tj. ujemny przyrost naturalny, co oznacza, że jest więcej zgonów niż urodzeń. W naszej gminie w 2024 r. zmarło 36 osób, w tym 22 kobiety i 14 mężczyzn. W 2024 roku zarejestrowano 10 małżeństw.

Rok 2024 zakończył się ujemnym współczynnikiem przyrostu naturalnego -2,7‰.

Tabela 1. Liczba mieszkańców poszczególnych sołectw.

Sołectwo	Miejscowości	Liczba mieszkańców na koniec 2022 r.	Liczba mieszkańców na koniec 2023 r.	Liczba mieszkańców na koniec 2024 r.
Bielsko	Bielsko, Podbielsko	382	375	375
Szydłowiec	Szydłowiec	200	195	195

Orchówek	Orchówek, Podlesie, Gałczynek	126	120	120
Myślątkowo	Myślątkowo, Rękawczynek, Ostrówek	248	244	233
Osówiec	Osówiec, Suszewo	327	327	319
Słowikowo	Słowikowo, Rękawczyn	249	250	245
Linówek	Linówek, Mlecze, Kosakowo	162	155	154
Orchowo	Orchowo	1392	1385	1387
Różanna	Różanna, Siedluchno	418	406	391
Skubarczewo	Skubarczewo, Kinno	233	228	230
Wólka Orchowska	Wólka Orchowska	61	60	59
RAZEM		3798	3745	3708

Rok 2024 był kolejnym, w którym struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w gminie Orchowo, utrzymywała się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych. Na koniec 2024 roku liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, czyli mieszkańców w wieku 17 lat i mniej wyniosła 715 osób (w tym 359 dziewcząt), co stanowi 19,3% ogólnej liczby mieszkańców gminy. Na koniec 2024 roku w gminie Orchowo liczba osób w wieku produkcyjnym (18-60 lat dla kobiet i 18-65 lat dla mężczyzn) wynosiła 2 176, w tym 1013 kobiet i 1163 mężczyzn. Udział ludności w tej grupie ekonomicznej w ogólnej liczbie mieszkańców wyniósł 58,7%. Podobnie jak w latach poprzednich, obserwuje się spadek liczby osób w wieku produkcyjnym. Jest to niekorzystny trend zmian demograficznych mający odzwierciedlenie również w skali całego kraju. W roku 2024 liczba ludności w wieku poprodukcyjnym, czyli kobiet w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyzn w wieku powyżej 65 lat wyniosła 817, co stanowi 22% ogółu mieszkańców. W 2024 r. rozwój budownictwa na terenie gminy dotyczył wszystkich dziedzin gospodarki, tj. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej, usługowej, rekreacyjnej oraz związanej z działalnością gospodarczą. W 2024 r. według danych z rejestru *Decyzji o pozwolenia na budowę* wydano 8 pozwoleń na budowę domów jednorodzinnych, 5 na budowę budynków gospodarczych i towarzyszących oraz 4 na inne obiekty. Dane te potwierdzają, że gmina Orchowo jest miejscem przyjaznym do życia.

Na obszarze gminy prowadzona jest działalność usługowa, handlowa i produkcyjna, realizowana przez różne podmioty gospodarcze, w tym głównie w ramach działalności gospodarczej osób fizycznych (usługi ogólnobudowlane, usługi transportowe, naprawa i konserwacja pojazdów samochodowych, handel detaliczny, usługi ogólnobranżowe). W roku 2024 działalność gospodarczą na terenie gminy prowadziło 191 podmiotów gospodarczych, przy czym 6 wykreślono z ewidencji działalności, a 21 założono nowych. Najwięcej podmiotów zarejestrowanych jest w sekcji budownictwa. W gminie Orchowo w roku 2024 dominowały mikro i małe przedsiębiorstwa. Największe nagromadzenie przedsiębiorców występuje w miejscowości Orchowo.

Stawka podatku od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w 2024 roku wynosiła 0,92 zł od 1 m² powierzchni i 21,37 zł od 1 m² budynku.

Na koniec grudnia 2024 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Słupcy zarejestrowanych było 131 osób bezrobotnych z terenu gminy Orchowo, w tym 77 kobiet, co stanowi prawie 59%. Spośród bezrobotnych 16 osób posiadało prawo do zasiłku, a 77 osób było bezrobotnych długotrwale, czyli ponad 12 miesięcy. Pod względem wieku 32% stanowiły osoby do 30 roku życia.

W badanym okresie na terenie powiatu słupeckiego notowano stopę bezrobocia na poziomie 7,4%, a dla gminy Orchowo stopa ta wynosiła 6%.

W gminie Orchowo w 2024 roku działały następujące placówki oświatowe: w ramach zespołów szkolno-przedszkolnych, publiczna szkoła podstawowa w Orchowie i niepubliczna szkoła w Słowikowie prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Razem” w Słowikowie oraz 2 niepubliczne szkoły podstawowe: w Bielsku, dla której organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Z Edukacją w Przyszłość” i w Różannie prowadzona przez Stowarzyszenie „Decydujemy Sami”. Łącznie do placówek tych uczęszczało 348 uczniów, z czego 227 w placówkach niepublicznych. Wychowaniem przedszkolnym objętych było łącznie 160 dzieci, w tym 123 dzieci w wieku 2,5 – 5 lat i 37 dzieci w wieku 6 lat w placówkach przedszkolnych, w tym w Przedszkolu Gminnym w Orchowie oraz niepublicznych przedszkolach w Słowikowie, w Różannie i Bielsku

Komfort nauki i pracy w szkołach jest dobry, na 1 oddział przypadało 10 uczniów.

Średnie wyniki egzaminów ósmoklasisty w ostatnich 3 latach w gminie Orchowo utrzymywały się na poziomie poniżej średniej dla powiatu słupeckiego ze względu na niskie wyniki osiągane przez uczniów w jednej ze szkół niepublicznych, pomimo, że wyniki z poszczególnych przedmiotów osiągane w poszczególnych szkołach czasami przewyższały średnią powiatową.

Infrastruktura rekreacyjno-sportowa na terenie gminy Orchowo jest rozwinięta dość dobrze. Przez Gminę przebiegają oznakowane szlaki rowerowe: czerwony „*Pętla orchowska*”, zielony „*Leśna pętla wschodnia*” oraz czarny „*Cztery jeziora*”. W 2024 r. mieszkańcy gminy mieli do dyspozycji ogólnodostępne boiska sportowe w 10 sołectwach, w tym 3 boiska przy szkołach podstawowych, 10 placów zabaw i siłowni zewnętrznych, kompleks boisk „Orlik 2012” oraz 1 halę sportową przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Orchowie, z której poza godzinami pracy szkoły można było korzystać na ustalonych zasadach. Ponadto w 2024 r. działały boiska do plażowej piłki siatkowej w Myślątkowie, Skubarczewie i na ogólnodostępnej plaży nad jeziorem orchowskim.

Informacje finansowe

Gospodarka finansowa gminy opiera się o budżet gminy stanowiący roczny plan finansowy jej dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów. Prognozowane dochody i przychody gminy muszą być równe jej wydatkom i rozchodom, jest to tzw. budżet zrównoważony. Przygotowanie projektu budżetu należy do wyłącznej kompetencji Wójta, zaś jego zatwierdzenie do wyłącznej kompetencji Rady Gminy. Na realizację swoich zadań gmina ma zagwarantowane prawo pozyskiwania dochodów własnych lub subwencji i dotacji z budżetu państwa.

Budżet Gminy w roku 2024 realizowany był w oparciu o *Uchwałę Nr XCVII/465/23 Rady Gminy Orchowo z dnia 28 grudnia 2023 roku*. Przedmiotową Uchwałę ustalono dochody budżetu na kwotę 35 701 873,07 zł oraz wydatki budżetu na kwotę 35 908 632,39 zł.

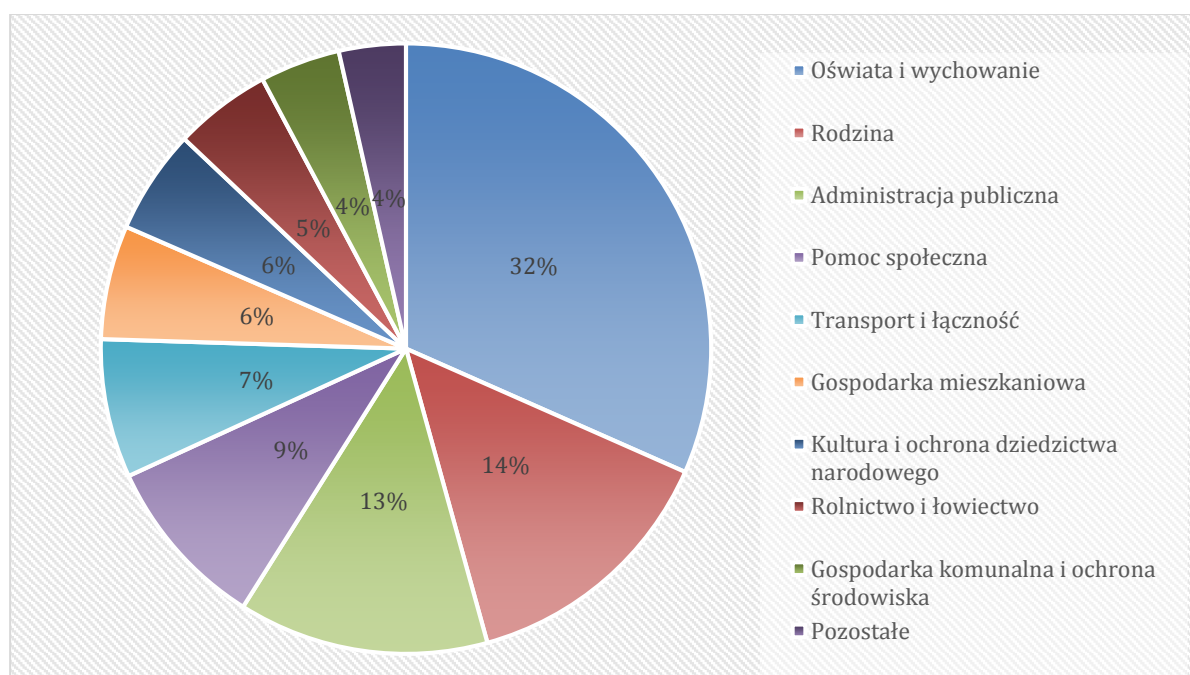
Tabela 2. Podstawowe dane budżetowe.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	35 701 873,07	35 427 208,24	35 133 359,69	99,17%
Wydatki	35 908 632,39	38 354 191,25	35 901 537,53	93,61%
Wynik	-206 759,32	-2 926 983,01	-768 177,84	-

W 2024 roku budżet Gminy ulegał kilkakrotnym zmianom. Rada Gminy podjęła 15 uchwał w sprawie zmiany budżetu Gminy na rok 2024. Wójt Gminy wydał 22 zarządzenia w sprawie zmiany budżetu w roku 2024. Plan dochodów po zmianach wyniósł 35 133 359,69 zł. Plan wydatków po zmianach wyniósł 35 901 537,53 zł, w tym wydatki majątkowe wyniosły 7 433 310,45 zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca, wykonane dochody budżetu gminy wyniosły 9 475,02 zł., natomiast wykonane wydatki budżetu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 9 682,18 zł.

W strukturze wydatków budżetu gminy największą pozycję stanowiły wydatki na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania – 31,62%, następnie wydatki zrealizowane w dziale Rodzina – 14,08% oraz Administracja publiczna – 13,26%, a w dalszej kolejności wydatki z zakresu pomocy społecznej stanowiące 9,9% oraz 7,35% wydatki w ramach transportu i łączności.

Wykres 1. Struktura wydatków ogółem w 2024 r. wg działów klasyfikacji budżetowej

Sytuację finansową gminy Orchowo w roku 2024 należy określić jako dobrą. Zadłużenia przeterminowane nie wystąpiły. Gmina nie udzielała gwarancji i poręczeń. Płynność finansowa gminy jest zachowana, nie zaciągano kredytów przejściowych na działalność bieżącą. Na dzień 31 grudnia 2024 r. Gmina posiadała zobowiązania długoterminowe w kwocie 1 572 039,36 zł z tytułu wcześniej zaciągniętych 10 kredytów w LBS Strzałkowo O/Orchowo. Kwota długu w 2024 r. zmniejszyła się o 293 240,68 zł w stosunku do roku poprzedniego.

Dochody podatkowe z terenu gminy Orchowo w 2024 roku wyniosły 2 921 920,00 zł. Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) i podatku dochodowego od

osób prawnych (CIT) są dzielone pomiędzy Skarb Państwa i jednostki samorządu terytorialnego. Stanowią one zasadniczą część dochodów własnych jst, a tym samym w istotny sposób wpływają na możliwości finansowania przez samorządy ich zadań własnych.

W 2024 r. udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) wyniósł 2 783 125,00 zł. Znacznie mniejszą pozycję stanowił udział we wpływach z podatku od osób prawnych (CIT), który wyniósł 138 795,00 zł. Wpływy z podatków lokalnych (podatek od nieruchomości, leśny, rolny i od środków transportowych) wyniosły 2 523 407,29 zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy, wysokość podatków lokalnych wyniosła 680,53 zł.

W związku z obniżeniem przez Radę Gminy Orchowo górnych stawek podatkowych, dochody gminy Orchowo w 2024 r. z tego tytułu były uszczuplone o 1 438 443,14 zł, a łączny koszt udzielenia ulg i zwolnień podatkowych w 2024 r. wyniósł 17 536,99 zł.

Na dzień 31 grudnia gmina posiadała zaległości netto w kwocie 2 890 227,63 zł. „Zaległości netto” to należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty już minął i mogą być egzekwowane.

W roku 2024 wysłano 129 upomnienia na łączną kwotę 128 371,18 zł. Kwota spłacona po otrzymaniu upomnienia to 67 269,71 zł. Na pozostałe upomnienia sporządzono i wysłano 15 tytułów wykonawczych do Urzędu Skarbowego na łączną kwotę 13 695,90 zł, z której wpłynęło do budżetu 834,40 zł.

- Zaległości w podatku od nieruchomości na dzień 31 grudnia 2024 roku wynoszą 1 013 379,26 zł, w tym 577 834,67 zł od osób prawnych - dotyczy firm, które już nie istnieją i w stosunku do których prowadzone było postępowanie egzekucyjne (skarbowe) oraz dokonano wpisu na hipotekę. Firmy zostały sprzedane przez komornika sądowego, ale na poczet zaległości względem naszej jednostki żadnej kwoty nie przekazał:

Podatnik 1	kwota główna	178 125,78 zł	odsetki	39 504,00 zł
Podatnik 2	kwota główna	308 908,44 zł	odsetki	649 417,00 zł

a zaległości od osób fizycznych to kwota 435 544,59 zł

- Zaległości podatkowe w podatku rolnym na dzień 31 grudnia 2024 roku wynoszą 27 577,54 zł, w tym 1 490,00 zł od osób prawnych i 26 087,54 zł od osób fizycznych.
- Zaległości z podatku leśnego na dzień 31 grudnia 2024 roku wynoszą 443,28 zł od osób fizycznych.
- W podatku od środków transportowych zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2024 roku wynoszą 25 493,71 zł od osób fizycznych.
- Zaległości z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej na dzień 31 grudnia 2024 roku wynoszą 981,78 zł.
- Zaległość od czynności cywilnoprawnych na koniec roku wynosi 5 783,61 zł od osób fizycznych.

Wartość mienia gminy Orchowo na koniec 2024 roku wynosiła 49 249 994,56 zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym, wartość mienia gminnego wzrosła o 5 254 856,38 zł. Wzrost wartości mienia głównie spowodowany został oddaniem do użytku nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, nowej drogi oraz m.in. modernizacji budynków, oświetlenia ulicznego i zakupu maszyn i urządzeń.

Wartość netto poszczególnych składników mienia w roku 2024 kształtowała się następująco:

- Grunty – 1 404 826,11 zł,
- Budynki i budowle – 9 604 280,67 zł
- Obiekty inżynierii lądowej i wodnej – 35 730 024,97 zł
- Środki transportu – 1 562 816,42 zł
- Urządzenia techniczne i maszyny – 171 795,90 zł.
- Inne środki trwałe – 776 250,49 zł

Tabela 3. Wydatki według niektórych działów w okresie ostatnich 3 lat

Wyszczególnienie wydatków	2022	2023	2024	% wykonania za 2024 r.
Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo (w tym zadania w zakresie infrastruktury wodociągowej i sanitacyjnej wsi)	1 601 006,00	2 782 952,66	1 848 226,33	90,99
Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	428 434,55	1 055 528,83	335 624,81	70,75
Dział 600 – Transport i łączność (w tym wydatki na budowę, remonty i naprawy dróg i chodników)	1 486 757,55	5 297 813,28	2 637 253,31	93,32
Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa	165 500,21	87 917,46	2 169 230,72	95,33
Dział 750 – Administracja Publiczna	3 535 477,45	4 204 579,01	4 759 967,51	95,24
Dział 754 - Bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa	374 712,75	764 342,26	199 646,30	83,91
Dział 757 – Obsługa długu publicznego	159 908,07	150 259,05	110 487,51	88,39
Dział 801 – Oświata i wychowanie	8 300 967,40	8 819 600,85	11 350 297,60	97,87
Dział 851 – Ochrona zdrowia (w tym zwalczanie narkomanii i przeciwdziałanie alkoholizmowi)	143 781,57	136 242,33	106 672,74	82,09
Dział 852 – Pomoc społeczna	3 012 684,52	2 681 185,76	3 297 907,03	97,16
Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (w tym gospodarka odpadami)	1 635 728,28	1 806 242,21	1 526 736,72	62,74
Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (w tym bieżące	704 646,75	2 321 166,47	1 981 051,21	98,03

utrzymanie świetlic wiejskich, Domu Kultury i Biblioteki)				
Dział 926 – Kultura fizyczna	163 518,81	265 840,50	219 273,40	87,90
Ogółem	30 088 682,84	34 293 050,51	35 901 537,53	93,61

Samorząd gminy skutecznie w roku 2024 pozyskiwał dodatkowe środki z funduszy zewnętrznych, zarówno z budżetu środków europejskich jak też z budżetu państwa w ramach np. funduszy celowych.

Pozyskane środki pozwalają na kontynuację planów rozwojowych gminy, a w szczególności w zakresie infrastruktury drogowej (drogi lokalne), gospodarki mieszkaniowej (termomodernizacja) czy administracji publicznej (rozwój cyfrowy).

W 2024 roku otrzymano dofinansowanie przedsięwzięć i projektów inwestycyjnych na łączną kwotę 5 597 998,30 zł.

Wydarzenia

Rok 2024 dla samorządu lokalnego był okresem szczególnym z uwagi nie tylko na nadal napiętą sytuację międzynarodową i związane z tym konsekwencje i dodatkowe zadania dla samorządów. Był to rok wyborów samorządowych i związaną z nimi zmianą zarówno organu stanowiącego jak i wykonawczego.

Pierwsze miesiące 2024 roku, to wytężona kampania przedwyborcza kandydatów, którzy dążyli do objęcia funkcji wójta bądź radnego w Radzie Gminy Orchow.

Rok 2024 r. był również kolejnym rokiem licznych rządowych programów wspierających lokalne inwestycje oraz programów grantowych, w których samorząd gminy aktywnie uczestniczył. Największe środki trafiły do samorządu gminy z Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład w wysokości 3 456 421,68 zł.

Jednym z tematów, którym zajmowała się administracja samorządu gminy w 2024 r. były e-Doręczenia. Zadanie okazało się jednak tak dużym i skomplikowanym wyzwaniem, że termin wdrożenia tego narzędzia kilkakrotnie przesuwano. Obecnie termin na wdrożenia e-Doręczeń to 1 stycznia 2025 r. z okresem przejściowym do końca 2025 r.

Inną bardzo ważną kwestią było wprowadzenie we wrześniu 2023 r, po wielomiesięcznych konsultacjach, długo oczekiwanej reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego, która nałożyła na gminy szereg nowych obowiązków, w tym obowiązek sporządzenia planów ogólnych do końca 2025 r. W ślad za tym, Rada Gminy Orchow w dniu 27 czerwca 2024 r. podjęła *uchwałę nr IV/31/24 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Orchow.*

W 2024 r. odbyło się na terenie gminy kilka wydarzeń kulturalnych oraz różne uroczystości i jubileusze, w których uczestniczył Wójt Gminy.

Koncerty w Domu Kultury i Strażaka w Orchow

7.01.2024 r. odbył się Świąteczny Koncert "W tę świętą noc", podczas którego można było usłyszeć nie tylko znane kolędy w bardziej rozrywkowych i klasycznych aranżacjach i opracowaniach ale również pastorałki i świąteczne piosenki, zarówno przy akompaniamencie pianina jak i a cappella. Na scenie zaprezentowali się: zespół „**Boska Paczka**” z Orchowa pod kierownictwem Barbary Smółki i Chór MISERICORDIA z Konina pod dyrekcją Elwiry Chojnackiej.

9.01.2024 r. miał miejsce niezwykle koncert - **Klub Seniora „Złota Jesień”** w Orchow zaprosił do wspólnego kolędowania zaprzyjaźnione kluby seniora i władze samorządowe.

Nagrody i wyróżnienia dla mieszkańców gminy Orchowo

18.01.2024 r. zespół „**Boska Paczka**” po raz trzeci wziął udział w Przeglądzie Twórczości Bożonarodzeniowej ANIOŁY 2024 KONIN, który odbył się w Kleczewie. Zespół w poprzednich edycjach zdobył już dwie Główne Nagrody GRAND PRIX i w tym roku poszerzył swoją kolekcję o kolejną – trzeciego ANIOŁA!

29.02.2024 r. podczas XXIV Gali Sportu Powiatu Słupskiego, mieszkanka naszej gminy - **Gabrysia Rybarczyk** została uhonorowana statuetką *Viktorii* za osiągnięcia sportowe w minionym roku - Gabrysia w grudniu 2023 r. podczas II Pucharu Polski Dzieci i Młodzików Karate WKF zajęła 2 miejsce w konkurencji Kumite dziewcząt U14 -52 kg

04.06.2024 r. w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu odbyło się wręczenie nagród w ramach konkursu ekologicznego pn. „Cztery pory roku z OZE”, organizowanego przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego - laureatką II miejsca w kategorii klas IV-VI szkół podstawowych w subregionie konińskim została mieszkanka naszej Gminy **Lilianna Małek** z Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bielsku.

11.11.2024 r. w Boguszycach (gmina Wierzbinek). odbyła się uroczysta gala z udziałem Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego Krzysztofa Grabowskiego. W tegorocznym konkursie Liderzy Wielkopolskiej Odnowy Wsi wśród najbardziej aktywnych wsi Wielkopolski znalazło się **SOŁECTWO ORCHOWO** otrzymując wyróżnienie.

Jubileusze i uroczystości

15.05.2024 r. najstarsza mieszkanka gminy Orchowo Pani **Zofia Egiert** obchodziła swoje 100 urodziny. W dniu jubileuszu szanowną Jubilatkę, z życzeniami od całej społeczności lokalnej, odwiedził Wójt Gminy Orchowo Grzegorz Matkowski

25.06.2024 r. w sali Domu Strażaka i Kultury w Orchowie odbyła się uroczystość wręczenia medali za długoletnie pożycie małżeńskie, które w imieniu Prezydenta RP Andrzeja Dudy wręczył Wójt Gminy Grzegorz Matkowski. Tego zaszczytu dostąpiło 8 par.

11.11.2024 r. obchody Święta Niepodległości w Gminie Orchowo były okazją do wspólnej modlitwy, refleksji i świętowania w atmosferze jedności i dumy narodowej.

Wiązankę kwiatów pod pamiątkowym obeliskiem przy kościele parafialnym p.w. Chrystusa Dobrego Pasterza złożył Wójt Gminy Orchowo Grzegorz Matkowski, Przewodnicząca Rady Gminy Orchowo Janina Nowak oraz Skarbnik Barbara Wróblewska.

Władze Gminy Orchowo

Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Gminy Orchowo a organem wykonawczym jest Wójt Gminy Orchowo. Wójtem Gminy VIII kadencji był Jacek Misztal.

W wyniku wyborów samorządowych 7 kwietnia 2024 r. na Wójta Gminy Orchowo został wybrany Grzegorz Matkowski – dotychczasowy Sekretarz Gminy. Funkcję zastępcy wójta w 2024 roku pełniła Ewelina Gumienka i sprawuje ją nadal.

Sekretarzem Gminy została Paulina Szmyt. Skarbnika Gminy - Annę Błaszczuk od dnia 1 czerwca 2024 r. zastąpiła na stanowisku Barbara Wróblewska.

Przewodniczącą Rady Gminy VIII kadencji była Anna Kosiak, a wiceprzewodniczącym Marek Wędzikowski.

Pozostali radni VIII kadencji: Anna Andrzejewska, Alicja Bartz, Lidia Bąkowska, Bogdan Chmielarczyk, Jan Horbiński, Paweł Kapturski, Stanisława Kryszak, Grzegorz Mikuła, Joanna Piekarska, Elżbieta Przybylska, Maciej Stube, Ryszard Szczepański, Ryszard Świtek.

Rada Gminy Orchowo IX kadencji, po złożeniu ślubowania podczas uroczystej sesji Rady Gminy Orchowo 6 maja 2024 r. przedstawia się następująco: Anna Andrzejewska, Alicja Bartz, Bogdan Chmielarczyk, Mirosława Chwiłka, Jan Cieślewicz, Jan Horbiński, Anna Kryszak, Damian Langa, Janina Nowak, Kalina Powała, Elżbieta Przybylska, Maciej Stube, Ryszard Szczepański, Tomasz Tomczak, Marek Wędzikowski.

Prezydium Rady Gminy IX kadencji stanowią Janina Nowak - Przewodnicząca, Ryszard Szczepański – Wiceprzewodniczący.

Administracja

Wójt Gminy Orchowo wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy. W 2024 r. w Urzędzie Gminy zatrudnione były 34 osoby na 32,75 etatu, w tym 23 osoby na stanowiskach urzędniczych i 11 osób na stanowiskach obsługi. Urząd Gminy jest podzielony na komórki organizacyjne, z których każda realizuje zadania (usługi publiczne) o zbliżonym charakterze.

- ☐ Urząd Stanu Cywilnego,
- ☐ Referat Finansów,
- ☐ Referat ds. pozyskiwania funduszy zewnętrznych,
- ☐ Referat ds. gospodarki komunalnej i ochrony środowiska,
- ☐ Sekcja ds. gospodarczych i planowania przestrzennego,
- ☐ Samodzielne stanowisko ds. informatyki,
- ☐ Samodzielne stanowisko ds. oświaty, kultury, sportu i organizacji pozarządowych,

- ☐ Samodzielne stanowisko ds. dróg i energetyki,
- ☐ Samodzielne stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami,
- ☐ Samodzielne stanowisko radcy prawnego,
- ☐ Sekretarz Gminy i podległe stanowiska ds. obsługi rady gminy i archiwum zakładowego, ds. obsługi sekretariatu i sprzątaczką,

oraz pełnomocnik ds. informacji niejawnych, inspektor bezpieczeństwa teleinformatycznego, administrator systemu, inspektor bhp, urbanista – świadczący usługi zewnętrzne na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

Zapewnienie powszechnego i równego dostępu do usług publicznych o odpowiedniej jakości to jedno z podstawowych zadań, które stoi przed administracją Urzędu Gminy. Nieustannie w tym celu poprawiamy jakość świadczonych usług publicznych oraz podejmujemy działania w celu zapewnienia klientom Urzędu bezpiecznych alternatywnych możliwości załatwienia spraw urzędowych.

- ☐ W 2024 r. realizowany był projekt grantowy ze środków „Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027” (FERC) „Cyberbezpieczny samorząd – Gmina Orchowo”, wysokość grantu 295 000,00 zł, w ramach którego został zakupiony nowoczesny serwer i wzmocnione bezpieczeństwo przetwarzania danych.

Administracja Urzędu Gminy w 2024 roku realizowała wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym tzw. zadania własne, wynikające w szczególności z ustawy o samorządzie gminnym oraz zadania zlecone z zakresu administracji państwowej, które administracja rządowa lub inne jednostki samorządu terytorialnego przekazały gminie w drodze ustawy lub na podstawie porozumienia. Były to m.in. zadania ewidencji ludności i wydawania dowodów osobistych, obsługa wyborów samorządowych i do Parlamentu Europejskiego oraz prowadzenie rejestru wyborców, wsparcie dla ŚDS Słowikowo, a także zadania w obszarze oświaty i polityki społecznej. Łącznie na wszystkie zadania zlecone gminie z zakresu administracji państwowej otrzymano dotację w wysokości 6 875 939,09 zł.

W związku z trwającym konfliktem zbrojnym w Ukrainie, administracja gminy Orchowo realizowała nadal dodatkowe zadania powierzone *ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy*. W ramach wsparcia na działania związane z pomocą obywatelom Ukrainy z Funduszu Pomocy dla Ukrainy otrzymano 69 500,54 zł.

W ramach realizacji dodatkowych zadań wynikających z *ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...)* wypłacono 1 dodatek węglowy w kwocie 3 060,00 zł.

W 2024 w związku z członkostwem gminy w stowarzyszeniach: WOKISS, Związek Gmin Wiejskich RP, Stowarzyszenie „Sąsiedzi” oraz LGD „Unia Nadwarciańska” zapłacono składki stowarzyszeniowe w wysokości 39 141,61 zł.

Efektom zwiększanej w ostatnich latach liczby zadań Urzędu Gminy Orchowo, w tym z zakresu administracji rządowej, oraz stałego wzrostu liczby spraw, z którymi mieszkańcy zwracają się do Urzędu jest poniższa statystyka obrazująca tylko nieliczne czynności urzędowe wykonywane przez pracowników:

- ☐ **2 776 decyzji w sprawach podatków lokalnych,**
- ☐ **331 rozpatrzone wniosków w sprawie zwrotu podatku akcyzowego,**
- ☐ **331 decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego,**
- ☐ **132 upomnienia i 16 tytułów wykonawczych dotyczące opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,**
- ☐ **199 upomnień dotyczących opłaty za wodę, ścieki i czynsz**
- ☐ **69 tytułów wykonawczych dotyczące opłaty za wodę, ścieki i czynsz**
- ☐ **69 wezwania do zapłaty dotyczące opłaty za wodę, ścieki i czynsz**
- ☐ **336 wydanych odpisów aktów stanu cywilnego,**

- 113 zastrzeżonych numerów PESEL,
- 139 czynności zameldowania/wymeldowania,
- 313 wydanych dowodów osobistych,
- 9 postępowań przetargowych, w wyniku których wyłoniono wykonawców oraz zawarto 9 umów z wykonawcami o wartości powyżej progów ustawowych,
- 111 umów i zleceń na zamówienia publiczne o wartości poniżej progów ustawowych,
- 100 decyzji o warunkach zabudowy,
- 2274 faktur wpisanych do rejestru,
- 94 projekty uchwał do procedowania przez Radę Gminy,
- 115 zarządzeń do podpisu Wójta,
- 7 921 zarejestrowanych pism wpływających do Urzędu w różnych sprawach,
- 16 poświadczeń własnoręczności podpisu.

Spółeczeństwo obywatelskie

Działania Gminy w tym zakresie, koncentrują się na wspieraniu aktywności społecznej, udziału mieszkańców w różnych formach partycypacji i konsultacjach społecznych, zaangażowaniu w organizacje pozarządowe i zaangażowaniu w różne formy wspierania inicjatyw obywatelskich.

Zapewnienie możliwości realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i inicjatywy społeczne wynika z uchwalanego co roku *Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* Program na 2024 rok został przyjęty przez Radę Gminy Orchowo Uchwałą nr XCVIII/473/24 z dnia 25 stycznia 2024 roku. Głównym celem w nim wskazanym jest rozwój społeczeństwa obywatelskiego poprzez wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych z terenu gminy Orchowo, ich aktywnej roli w realizacji zadań publicznych oraz partnerskiej współpracy gminy z organizacjami. Program współpracy został poddany konsultacji z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - w dniach od 7 listopada do 21 listopada 2023 r.

W 2024 roku przewidziano współpracę z NGO w formie:

1) finansowej poprzez:

- a) powierzanie wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji,
- b) wspieranie zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji.

2) pozafinansowej poprzez:

- a) prowadzenie bazy danych o organizacjach,
- b) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności oraz o zadaniach publicznych, które będą realizowane w danym roku, a także o ogłaszanych otwartych konkursach ofert,
- c) współorganizowanie spotkań dotyczących współpracy Gminy z organizacjami,
- d) inicjowanie, współorganizowanie i przekazywanie informacji o szkoleniach podnoszących jakość pracy organizacji w sferze zadań publicznych,
- e) przekazywanie informacji o dostępnych programach pomocowych oraz inicjowanie lub współorganizowanie szkoleń dotyczących pozyskiwania środków zewnętrznych z funduszy Unii Europejskiej,
- f) udostępnianie lokali w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych na potrzeby organizacji,

- g) promocję działań poszczególnych organizacji na stronie internetowej Urzędu www.orchowo.pl poprzez umieszczanie informacji dotyczących realizacji zadań publicznych.

Urząd Gminy w Orchowie bezpłatnie udostępniał organizacjom niezbędne pomieszczenia (KGW „Kanwa” w Orchowie, Klub Seniora „Złota Jesień” w Orchowie) oraz w miarę potrzeb sprzęt biurowy i komputerowy. Bezpłatnie udostępniano dla klubów, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń dużą salę w Domu Kultury i Strażaka na organizację imprez okolicznościowych. Konsultowano z organizacjami sposoby wykonywania programów i zadań publicznych. Współpraca polegała także na udzielaniu wzajemnej pomocy w zdobywaniu środków ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań publicznych gminy. Taką współpracę prowadził pracownik ds. oświaty, kultury, sportu i organizacji pozarządowych.

Działalność pożytku publicznego prowadzi na terenie gminy 20 organizacji pozarządowych, w tym:

- **12 wpisanych do KRS:** OSP w Bielsku, Orchowie i Słowikowie, KGW „Kanwa” w Orchowie, Stowarzyszenie KGW w Bielsku, TPGO, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „RAZEM”, Towarzystwo Orchowskie „KLUCZ”, Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Z Edukacją w Przyszłość”, Stowarzyszenie „Decydujemy Sami”, Stowarzyszenie „Wspólnie Więcej”, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sołectwa Osówiec.

- **5 wpisanych do rejestru prowadzonego przez Starostę:** LGKS „Hetman”, Klub Seniora „Złota Jesień”, Orchowskie Stowarzyszenie „TERRA NOSTRA”, Stowarzyszenie „Po prostu My”, UKS „Jedynka” przy SP w Orchowie

- **3 grupy nieformalne:** PZW Koło Nr 11, KGW „Słowik” w Słowikowie, KGW w Myślątkowie

Na realizację Programu w 2024 r. zaplanowano środki w wysokości 10 000,00 zł, kwota ta nie została wykorzystana.

Sołectwa

Sołectwa są jednostkami pomocniczymi gminy Orchowo w wykonywaniu jej zadań publicznych.

Nowymi sołtysami jednostek pomocniczych gminy Orchowo w wyniku wyborów w 2024 roku zostali:

- ☐ Tomasz Tomczak – Bielsko
- ☐ Bogusława Wojciechowska – Linówek
- ☐ Bogdan Chmielarczyk – Myślątkowo
- ☐ Jan Horbiński – Orchowo
- ☐ Milena Nowicka – Orchówek
- ☐ Ryszard Szczepański – Osówiec
- ☐ Jan Sytek – Różanna
- ☐ Natalia Jakubiak – Skubarczewo
- ☐ Bartosz Majchrzak – Słowikowo
- ☐ Anna Andrzejewska – Szydłowiec
- ☐ Henryka Bernaś – Wólka Orchowska

Wydatki na obsługę sołectw w 2024 r. wyniosły 52 906,00 zł – w tym diety i delegacje sołtysów z tytułu pełnionej funkcji.

Sołectwo dysponuje środkami wydzielonymi w budżecie gminy jako fundusz sołecki, w rozumieniu ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim. Z funduszu sołeckiego mogą być finansowane wyłącznie przedsięwzięcia służące poprawie warunków życia mieszkańców i zgodne ze strategią rozwoju miejscowości.

☐ Wysokość funduszu sołeckiego dla danego sołectwa uzależniona jest od liczby jego mieszkańców. W 2024 r. plan funduszu wyniósł łącznie 467 459,14 zł.

Tabela 4. Wysokość funduszu sołeckiego dla poszczególnych sołectw na 2024 rok.

Sołectwo	Wysokość funduszu sołeckiego - plan	Wysokość funduszu sołeckiego - wykonanie
Bielsko	50 304,46	49 339,00
Szydłowiec	34 719,60	30 704,78
Orchówek	28 139,33	27 576,80
Myślatkowo	38 875,56	38 854,80
Osówiec	45 629,00	45 612,78
Słowikowo	38 962,14	37 426,02
Linówiec	30 909,97	27 332,57
Orchowo	86 582,54	83 889,40
Różanna	53 508,01	53 317,76
Skubarczewo	37 230,49	37 230,49
Wólka Orchowska	22 598,04	22 598,04
RAZEM	467 459,14	453 862,44

Można zatem przyjąć, że wydatki z funduszu sołeckiego zostały zrealizowane w 97 %.

W ramach funduszu sołeckiego zrealizowano m.in. następujące zadania w poszczególnych sołectwach (**wykaz tylko niektórych zadań**):

Bielsko:

- 1) Remont dachu na budynku gminnym w Bielsku - zakup usług remontowych - 10.000 zł
- 2) Zakup i montaż lampy solarnej - 8 000 zł.

Szydłowiec:

- 1) Budowa kolejnej części ogrodzenia przy świetlicy (usługa) - 3 150 zł,
- 2) Budowa kolejnego wejścia do świetlicy wiejskiej wraz z zadaszeniem i tarasem (inwestycja) - 24 550 zł.

Orchówek:

- 1) Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy - zakup materiałów i usług - 4 600 zł.
- 2) Zakup kosi spalinowej - 2 500 zł.

Myślatkowo:

- 1) Zakup kosiarki - 19 810 zł.
- 2) Wymiana krawężników przy świetlicy - 9 100 zł

Osówiec:

- 1) Remont chodnika w m. Osówiec - 14 000 zł,
- 2) Zakup i montaż lampy ulicznej w m. Suszewo - 8 000 zł.

Słowikowo:

- 1) Zakup i montaż lampy solarnej - 8 000 zł,
- 2) Zakup i montaż garażu na terenie boiska wiejskiego - 16 923,45 zł.

Linówiec:

- 1) Zakup wyposażenia na plac zabaw - 4 907 zł.
- 2) Zakup bramki i piłkochwyty - zakup materiałów i usług - 8 565,25 zł.

Orchowo:

- 1) Modernizacja kuchni na piętrze w Domu Kultury i Strażaka w Orchowie - 45 000 zł,
- 2) Przebudowa chodnika na ul. Mikołaja Reja w Orchowie - 19 999,89 zł.
- 3) Zakup i montaż lampy solarnej na ul. Orchówek - 8 000 zł.

Różanna:

- 1) Doposażenie altany drewnianej w m. Siedluchno w 2 lampy solarne - 6 990 zł,
- 2) Doposażenie placu zabaw - zakup materiałów i usług - 20 160,70 zł.

Skubarczewo:

- 1) Doposażenie świetlicy wiejskiej (zakup materiałów) - 22 940,49 zł,
- 2) Zakup sprzętu nagłaśniającego - zakup materiałów i usług - 6 690 zł.

Wólka Orchowska:

- 1) Budowa boiska do mini-koszykówki - 20 000 zł.

Rada Gminy

Komisje stałe Rady Gminy w 2024 roku odbyły łącznie 22 posiedzenia, w tym:

Komisja Oświaty, Zdrowia, Kultury i Opieki Społecznej – 4,

Komisja Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Działalności Gospodarczej i Budżetu -4, oraz 6 wspólnych posiedzeń

Komisja Rewizyjna 5,

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji 3.

W 2024 roku radni przedłożyli na sesjach Rady Gminy 4 zapytania i wnioski.

W roku 2024 Rada Gminy Orchowo podjęła 94 uchwały na 17 posiedzeniach, w tym 13 sesjach zwyczajnych i 4 nadzwyczajnych. W ciągu 2024 roku Rada Gminy Orchowo wprowadziła 15 zmian w budżecie gminy i uchwale budżetowej oraz 14 zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Wydatki na obsługę Rady Gminy wyniosły 149 876,90 zł, w tym na wypłatę diet i delegacji radnych przeznaczono 137 176,80 zł.

Na zadania w obszarze Administracja publiczna w roku 2024 przeznaczono 4 759 967,51 zł, w tym wydatki bieżące 4 751 357,51 zł (99,8%) oraz wydatki majątkowe 8 610,00 zł (0,2%).

Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Bezpieczeństwo publiczne obejmuje zadania w zakresie utrzymania porządku publicznego oraz zapewniania bezpieczeństwa obywateli, w tym podejmowanie działań mających na celu ochronę przeciwpożarową i przeciwpowodziową oraz działań interwencyjnych i profilaktycznych związanych z obronnością i zarządzaniem kryzysowym.

Zadania służące zapewnianiu bezpieczeństwa publicznego realizowane są we współpracy i przy zaangażowaniu wielu służb oraz instytucji, m.in. Posterunku Policji w Orchowie, Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie Gminy Orchowo, Komendy Powiatowej Policji w Słupcy, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Słupcy oraz Centrami Zarządzania Kryzysowego na poszczególnych szczeblach administracji.

Bezpieczeństwo publiczne

W 2024 roku na terenie gminy działał Posterunek Policji w Orchowie w obsadzie 8 policjantów, w tym kierownik, 2 asystentów zespołu kryminalnego, 2 dzielnicowych i 3 policjantów zespołu patroloво-interwencyjnego. Policjanci wszczęli ogółem 37 postępowań przygotowawczych w związku z popełnionymi przestępstwami, co dało wzrost o 8 przestępstw w porównaniu do roku 2023. Najwięcej stwierdzono przestępstw dotyczących prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwości, uchylania się od obowiązku alimentacyjnego oraz z ustawy o Przeciwdziałaniu narkomanii. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Orchowo wyniósł 91,40% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa wielkopolskiego. W 2024 r. policjanci prewencji przeprowadzili 181 interwencji, w tym zatrzymali 30 sprawców przestępstw.

Według danych z 2024 roku na skutek 1 wypadku drogowego w gminie Orchowo odnotowano 1 ofiarę śmiertelną oraz 4 osoby ranne.

□ Z budżetu Gminy w 2024 r. Komenda Powiatowa Policji w Słupcy otrzymała wsparcie finansowe w wysokości 2 754,00 zł na zakup narkotestów.

Ochrona przeciwpożarowa

Ochotnicze straże pożarne funkcjonują jako stowarzyszenia. Na terenie gminy działają 3 jednostki prowadząc działania w zakresie ratownictwa specjalistycznego, walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami.

W ramach realizacji zadania własnego w zakresie ochrony przeciwpożarowej, gmina zapewnia jednostkom OSP gotowość bojową. Dwie jednostki działają w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Ogółem strażaków mogących brać udział w działaniach ratowniczych z OSP w roku 2024 było 159, w tym 132 mężczyzn i 27 kobiet.

Ochotnicze straże pożarne mogą tworzyć młodzieżowe i dziecięce drużyny pożarnicze w celu zainteresowania dzieci i młodzieży działalnością szkoleniową, sportową i społeczną na rzecz ochrony przeciwpożarowej i ochrony ludności. W roku 2024 na terenie gminy działały 2 Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze (w Bielsku i Orchowie), w których zrzeszonych jest 91 członków, w tym 45 chłopców i 46 dziewcząt i 1 Dziecięca Drużyna Pożarnicza w Bielsku – 26 członków (11 chłopców i 15 dziewcząt). OSP z terenu gminy Orchowo do dyspozycji w roku 2024 miały 5 samochodów pożarniczych i 2 samochody osobowe oraz niezbędny sprzęt bojowy.

W roku 2024 na terenie gminy miało miejsce 98 działań ratowniczych podejmowanych przez OSP z terenu gminy Orchowo, w tym 30 wyjazdów do pożarów, 62 wyjazdy do miejscowych zagrożeń oraz 6 fałszywych alarmów.

□ W roku 2024 samorząd gminy Orchowo na zapewnienie gotowości bojowej ochotniczych straży pożarnych w ramach wydatków bieżących przeznaczył 199 646,30 zł. Największą pozycję stanowiły wydatki na zakupy materiałów i wyposażenia do prowadzenia działań ratowniczych w wysokości 46 771,09 zł, udział w kursie kwalifikowanej I pomocy, przegląd samochodów i gaśnic w kwocie 21 497,36 zł, wynagrodzenia bezosobowe kierowcy konserwatora w kwocie 28 440,00 zł oraz pozostałe wydatki, w tym m. in. badania techniczne sprzętu i badania lekarskie strażaków 102 937,85 zł.

Na wniosek OSP, samorząd gminy Orchowo przekazał w roku 2024 dotacje na wydatki bieżące jednostek pożarniczych. Łączna kwota udzielonych dotacji wyniosła 54 900,00 zł, w tym OSP Orchowo 10 000,00 zł, OSP Bielsko 28 500,00 zł i OSP Słowikowo 16 400,00 zł. Udzielone dotacje pozwoliły uzupełnić wyposażenie ratownicze jednostek w dodatkowy sprzęt i umundurowanie bojowe specjalnego przeznaczenia wraz z akcesoriami.

Zarządzanie kryzysowe i obrona cywilna

W 2024 roku w ramach raportowania i monitorowania gotowości gminy Orchowo w zakresie zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej przeprowadzono: 1 kontrolę problemową w zakresie realizacji zadań obronnych w GOPS Orchowo, 1 ćwiczenie kompleksowe pod kryptonimem „WIELKOPOLSKA 24”, 12 treningów radiowych. Ponadto 86 razy ostrzegano mieszkańców o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych oraz na bieżąco na stronie www.orchowo.pl o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu dla pyłu zawieszonego PM10.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

W 2024 r. realizowane były wszystkie usługi komunalne i środowiskowe leżące w gestii gminy. W zakres usług komunalnych wchodzi zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami komunalnymi, utrzymanie czystości i porządku terenów gminy oraz ochrona przyrody. Wśród usług środowiskowych znajdują się ochrona powietrza, dbałość o czystość wód, ochrona gruntów rolnych i leśnych, ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych i racjonalna gospodarka odpadami i ściekami. W ramach tego obszaru zapewniono również oświetlenie ulic, placów i dróg a także zadania związane z zapobieganiem bezdomności zwierząt.

Zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska prowadzone były głównie w oparciu o Program Ochrony Środowiska przyjęty *Uchwałą Nr XCIX/479/24 Rady Gminy Orchowo z dnia 22 lutego 2024 roku w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Orchowo na lata 2024-2027”*.

Zgodnie z jego założeniami realizowano następujące przedsięwzięcia:

- 1) likwidacja azbestu poprzez odebranie i unieszkodliwienie zdemontowanego azbestu z budynków mieszkalnych i gospodarczych od mieszkańców gminy. Realizacja zadania objęła likwidację i odbiór 35,7 tony wyrobów azbestowych,
- 2) stosowanie energooszczędnych źródeł światła w obiektach użyteczności publicznej,
- 3) modernizacja oświetlenia ulicznego poprzez wymianę źródeł światła na energooszczędne typu LED, z możliwością sterowania natężenia oświetlenia i redukcją poboru energii elektrycznej,
- 4) termomodernizacja (modernizacja energetyczna) budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- 5) budowa, przebudowa, modernizacja i remonty dróg w celu zwiększenia dostępności komunikacyjnej gminy, upłynnienia ruchu oraz ograniczenia wtórnej emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- 6) wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi,
- 7) zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – instalacje prosumenckie,
- 8) rozbudowa infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego na terenie gminy,
- 9) bieżące utrzymanie czystości na terenach publicznych (gminnych) oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów,
- 10) zwiększanie osiągalnych poziomów recyklingu odpadów z papieru, tworzyw sztucznych, szkła i metalu. W 2024 r. osiągnięto poziom recyklingu 48,00 %,
- 11) prowadzenie monitoringu składowiska odpadów w m. Skubarczewo,
- 12) kontynuowanie monitoringu jakości powietrza i udostępnianie tych informacji,
- 13) bieżąca pielęgnacja i utrzymanie istniejących form ochrony przyrody i miejsc cennych przyrodniczo – dbanie o Parki w miejscowości Myślątkowo, Słowikowo i Linowiec.

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska na terenie Gminy Orchowo znajdują się: Obszar Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie (PLH 300026); Powidzki Park Krajobrazowy; Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Pomniki przyrody.

Ochrona powietrza

W zakresie jakości powietrza potencjalnymi źródłami zanieczyszczeń w rejonie Gminy pozostają:

- 1) lokalne kotłownie i paleniska domowe tzw. niska emisja,
- 2) źródła ciepła i emisja technologiczna z obiektów usługowych i gospodarczych,
- 3) emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych (drogi),
- 4) emisja pyłów z terenów pozbawionych roślinności,
- 5) napływ zanieczyszczeń z otoczenia.

Na terenie Gminy Orchowo jakość powietrza zależna jest od sposobu zabudowy oraz pory roku. W miejscach gdzie jest gęsta sieć zabudowy występuje słaba wymiana mas powietrza i kumulowanie się zanieczyszczeń. W zimie jakość powietrza również ulega pogorszeniu, a to z uwagi na to, że ta pora roku to okres grzewczy, generujący emisję ze źródeł spalania paliw.

Przez cały 2024 rok w miejscowości Orchowo prowadzony był monitoring jakości powietrza atmosferycznego w zakresie pyłów PM_{2,5} i PM₁₀. Pył zawieszony zasadniczo dzieli się na dwie frakcje: pyłu gruboziarnistego (PM₁₀) oraz pyłu drobnoziarnistego (PM_{2,5}). Czujnik pomiarowy znajduje się na budynku Urzędu Gminy Orchowo, a bieżące odczyty można monitorować poprzez darmową aplikację Syngeos – Nasze Powietrze, dostępną do pobrania na urządzenia mobilne w aplikacji Google Play. Monitorowanie jakości powietrza ma podnieść świadomość mieszkańców w zakresie problematyki smogu i spalania paliw niskiej jakości lub odpadów komunalnych.

Na usuwanie azbestu w 2024 roku Gmina Orchowo w całości pozyskała środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Tabela 5. Ilość usuniętego azbestu z obszaru Gminy Orchowo w latach 2018-2024.

Rok	Ilość usuniętego i unieszkodliwionego azbestu [Mg]	Liczba nieruchomości z których usunięto azbest [szt.]	Koszt zadania [zł]
2018	69,777	29	22 306,31
2019	22,010	13	6 989,57
2020	29,490	18	9 999,97
2021	57,16	30	19 382,40
2022	134,34	56	58 212,69
2023	68,83	32	29 999,81
2024	35,70	13	17 850,00
Razem	417,307	191	

Gospodarka odpadami

W roku 2024 odnotowano spadek łącznej ilości odbieranych odpadów komunalnych z obszaru Gminy Orchowo z około 1009 t w 2023 r. do około 997 t w roku 2024. Największy spadek zanotowano we frakcji odpadów BIO ze 175 t w roku 2023 do 159 t w roku 2024, oraz we frakcji odpadów POPIÓŁ ze 162 t w roku 2023, do 139 t w roku 2024. Nieznaczny wzrost nastąpił z kolei w masie odpadów zmieszanych oraz zebranych selektywnie, a największy we frakcji odpadów gabarytowych.

Tabela 6. Strumień odpadów z terenu Gminy Orchowo w latach 2019 - 2024

Lata	Masa odpadów w tonach [t]							Koszty wywozu odpadów [zł]
	Zmieszane	Popiół	Selektywne	BIO	Leki	Gabaryty	Razem	
2019	459,66	209,52	133,13	60,65	0	28,44	891,40	430 809,81
2020	531,84	202,62	158,02	117,50	0	38,32	1048,30	467 708,22
2021	578,04	208,05	171,90	130,15	0,02	45,02	1133,18	625 731,70
2022	466,30	206,20	179,32	152,49	0	33,06	1037,37	572 607,02
2023	458,78	162,24	180,88	174,97	0	28,38	1009,20	568 273,14
2024	462,38	138,64	191,40	158,94	0,04	46,04	997,44	549 074,10

W 2024 roku Gmina Orchowo osiągnęła 45 % wymagany ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Poziom ten wyniósł w 2024 roku 48,00 %.

Łączny koszt systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przez gminę Orchowo w 2024 roku wyniósł 797 137,23 zł, w tym wydatki bieżące 723 949,47 zł i majątkowe 73 187,76 zł. W 2024 r. zrealizowane dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 909 203,51 zł w całości pokryły wydatki z nim związane. Wolne środki w wysokości 112 066,28 zł, stanowiące różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2024 wykorzystane zostaną na organizację systemu w roku 2025 r.

Oświetlenie ulic, placów i dróg

Na wydatki związane z bieżącym utrzymaniem oświetlenia ulicznego, placów i dróg w roku 2024 przeznaczono kwotę 355 424,05 zł, na co składają się wydatki związane z zakupem energii 205 761,45 zł. i zakupem usług pozostałych, w tym montaż lamp solarnych: Bielsko, Słowikowo, Osówek i Orchowo, sfinansowany ze środków funduszu sołeckiego w kwocie 32 000,00 zł oraz wydatki inwestycyjne w kwocie 76 570,00 zł na zadanie:

- Modernizacja oświetlenia ulicznego - 76 570,00 zł, w tym środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych programu „Rozświetlamy Polskę” – 58 056,00 zł i środki własne – 18 514,00 zł.

Inwestycja polegała na modernizacji 50 opraw oświetleniowych oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Orchowo. W ramach projektu wymieniono nieenergooszczędne oprawy sodowe o mocy 100 W i 125 W na energooszczędne oprawy typu LED o mocy do 50 W gwarantujące możliwość zsynchronizowania z innowacyjnymi systemami zarządzania. Wymiana opraw oświetleniowych na energooszczędne, przyczyni się do redukcji kosztów energii elektrycznej zużywanej do oświetlania ulic.

Zapobieganie bezdomności zwierząt

Zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie gminy Orchowo polegające m.in. na ograniczaniu populacji zwierząt bezdomnych i zapewnieniu im opieki realizowane jest poprzez wnoszenie składki na utrzymanie Schroniska dla bezdomnych zwierząt prowadzonego w Ostrowie Kościelnym przez Związek Gmin Regionu Słupeckiego.

W 2024 roku na realizację zadania w gminie Orchowo wykorzystano kwotę 34 716,48 zł, w tym wydatki bieżące 30 975,48 zł i 3 741,00 zł wydatki majątkowe – składka na rozbudowę schroniska zgodnie z uchwałą nr XXI/65/2023 Zgromadzenia Związku Gmin Regionu Słupeckiego z dnia 4 października 2023 r.

Na zadania w obszarze Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w roku 2024 przeznaczono 1 526 736,72 zł, w tym wydatki bieżące 1 334 172,96 zł (88%) oraz wydatki majątkowe 192 563,76 zł (12%).

Transport i łączność

Obszar transport i łączność obejmuje zadania samorządu gminy związane z gminną infrastrukturą drogową, w tym budowa i remonty dróg, budowa chodników i zadania związane z bieżącym utrzymaniem dróg gminnych w należyтым stanie technicznym, bezpieczeństwem pieszych na drogach oraz zadania z zapewnieniem bezpieczeństwa i przejezdności dróg w okresie zimowym. Wydatki związane z infrastrukturą drogową co roku stanowią kluczową pozycję w budżecie gminy.

W 2024 r. gmina Orchowo posiadała drogi gminne o łącznej długości 125,385 km. Dostępność komunikacyjną gminy wzmacnia sieć dróg powiatowych, a oś komunikacyjną stanowi droga wojewódzka nr 262. W ciągach dróg gminnych zlokalizowany jest wiadukt nad nieczynną linią kolejową Orchowo-Mogilno. Na terenie gminy funkcjonuje 19 czynnych przystanków autobusowych.

Na koniec 2024 r. utwardzoną nawierzchnię bitumiczną posiadało 30,905 km dróg gminnych. Pozostałe drogi posiadają nawierzchnię żwirową bądź gruntową, którą w miarę zgłaszanych potrzeb systematycznie się uzupełnia poprzez likwidację ubytków materiałem kamiennym.

Corocznie przeprowadzane są prace remontowe dróg gminnych polegające na m.in. uzupełnieniu ubytków emulsją bitumiczną lub grysami, wymianie uszkodzonych odcinków, likwidacji przełomów, wymianie przepustów i wykonaniem podbudowy żwirowej. W tym celu zakupywane są niezbędne materiały takie jak wyroby betonowe, żwir, kliniec, które, w zależności od zapotrzebowania zgłaszanego przez sołtysów wsi wbudowywane są w infrastrukturę drogową w poszczególnych sołectwach.

W ramach bieżącego utrzymania dróg, prowadzone są też prace związane z zimowym utrzymaniem dróg w szczególności odśnieżanie i usuwanie śliskości. Prace te prowadzone są w trybie 24-godzinny 7 dni w tygodniu. Realizowane są częściowo przez wykonawców, z którymi gmina zawarła umowy na utrzymanie zimowe sieci dróg gminnych, a częściowo przez pracowników gospodarczych Urzędu Gminy.

- Na bieżące prace remontowe dróg gminnych wraz z zakupem materiałów wydatkowano w roku 2024 kwotę 377 573,94 zł.
- Pozostałe wydatki w wysokości 29 870,74 zł dotyczyły funkcjonowania przystanków komunikacyjnych w Bielsku, Orchowie i Różannie.

W roku 2024 zrealizowano również zadania przy udziale pozyskanych środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych:

- Przebudowa drogi gminnej Rękawczynek – Ostrówek o długości 1 460,00 m, szerokości 4,5 m, droga wykonana z betonu asfaltowego, pobocza z kruszywa, zjazd z masy asfaltowej, wydatkowano 1 909 794,10 zł, w tym 1 781 054,40 zł ze środków zewnętrznych i środki własne w kwocie 128 739,70 zł; inwestycja zakończona

- Modernizacja dróg gminnych ul. Lipowa, Kościuszki, Myślickiego, Dworcowa, Prusa i Reja w Orchowie – wydatkowano 267 700,00 zł na wykonanie dokumentacji projektowej jako wkład własny do projektu; Inwestycja polega na modernizacji głównych ulic w Orchowie i zakłada remont nawierzchni wraz z infrastrukturą towarzyszącą na łącznej długości ok. 4.177,46 m.

Na realizację przedsięwzięcia Gmina Orchowo pozyskała dofinansowanie ze środków 8 Edycji Rządowego Funduszu POLSKI ŁAD: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości **3.610.000,00 zł** natomiast ze środków własnych budżetu naszej Gminy przeznaczono na ten cel **474.000,00 zł**. Rozpoczęcie prac planowane jest na początku 2025 roku.

W celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych oraz poprawy dostępności komunikacyjnej corocznie przygotowywana jest dokumentacja projektowa

dla m.in. budowy nowych chodników czy modernizacji dróg gminnych. Na podstawie posiadanej dokumentacji projektowej podejmowane są kolejne decyzje w sprawie wykonywania zadań inwestycyjnych przy drogach.

W 2024 r. opracowano dokumentację przebudowy następujących dróg gminnych:

- Przebudowa drogi gminnej w m. Orchowo ul. Słoneczna, działka nr 195 obręb 0006 Orchowo – długość ok. 450 m, wydatkowano 10 000,00 zł na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej;
- Przebudowa drogi gminnej w m. Orchowo ul. Stroma, działka nr 469 obręb 0006 Orchowo – długość ok. 240 m, wydatkowano 7 500,00 zł na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej;;
- Przebudowa drogi gminnej w m. Myślątkowo, część działki nr 88 obręb 0005 Myślątkowo – długość ok. 610 m, wydatkowano 8 500,00 zł na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej;

Wydatkowano również kwotę 19 999,89 zł - środki pokryte z Funduszu Sołectwa Orchowo na zakup materiału - kostki brukowej i krawężników na przebudowę chodnika na ul. Reja w Orchowie.

W 2024 roku udzielono także pomocy finansowej Powiatowi Słupeckiemu na podstawie zawartych porozumień w sprawie zapewnienia transportu zbiorowego – dotacja w kwocie 314,64 zł.

Na zadania w obszarze Transport i łączność w roku 2024 przeznaczono 2 637 253,31 zł, w tym wydatki bieżące 392 849,32 zł, (15%) oraz wydatki majątkowe 2 244 403,99 zł (85%).

Gospodarka mieszkaniowa

Obszar ten obejmuje ogół czynności związanych z kształtowaniem i realizacją polityki w zakresie gospodarowania zasobem nieruchomości (gruntowych, budynkowych i lokalowych) zarówno własnych jak i będących własnością Skarbu Państwa, administrowanych przez Gminę. Zadania w tym obszarze regulowane są w szczególności ustawą o gospodarce nieruchomościami. Celem głównym usług w zakresie gospodarowania nieruchomościami jest zaspokajanie potrzeb mieszkalnych ludności, potrzeb przedsiębiorstw w zakresie prowadzonych przez nie działalności w nieruchomościach gminy oraz instytucji świadczących usługi użyteczności publicznej dla mieszkańców w budynkach komunalnych.

Komunalne budynki mieszkalne

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Orchowo wchodziło 26 lokali mieszkalnych, w tym 25 stanowiło własność gminy. Łączna powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych wynosiła **1 155,37 m²**. W 2024 r. dochody do budżetu gminy z tytułu najmu lokali mieszkalnych wyniosły łącznie **67 190,69 zł**, w tym łączna kwota czynszu najmu wyniosła **48 705,92 zł**, a ogrzewanie **18 484,77 zł**.

Tabela 7. Dochody z tytułu najmu lokali mieszkalnych i socjalnych

Rok	Powierzchnia użytkowa lokali [m ²]	Dochód z tytułu najmu [zł]
2018	1 518,79	56 027,18
2019	1 472,76	62 544,31
2020	1 472,76	74 057,38
2021	1 414,96	69 030,00
2022	1 369,92	67 460,24

2023	1 319,92	69 699,76
2024	1 155,37	67 190,69

Komunalne lokale użytkowe

Na dzień 31 grudnia 2024 r. Gmina Orchowo była właścicielem 14 lokali/pomieszczeń użytkowych. Ich łączna powierzchnia użytkowa wynosi **592,28 m²**. W 2024 r. dochody do budżetu gminy z tytułu najmu lokali użytkowych wyniosły łącznie: **33 076,78 zł**, w tym łączna kwota czynszu najmu lokali użytkowych wyniosła **12 139,22 zł**, a ogrzewanie i energia elektryczna **11 106,15 zł**.

Z tytułu okazjonalnego wynajmu pomieszczeń w świetlicach wiejskich dochody do budżetu gminy wyniosły **3 472,27 zł**.

Tabela 8. Dochody z tytułu najmu lokali użytkowych

Rok	Powierzchnia użytkowa lokali [m ²]	Dochód z tytułu najmu [zł netto]
2020	348,12	40.079,60
2021	348,12	32.945,22
2022	536,58	34.118,50
2023	535,58	48 451,32
2024	592,28	33 076,78

Na dzień 31 grudnia 2024 r. gmina Orchowo posiadała nieruchomości zabudowane budynkami zajmowanymi na działalność oświatową, które są w trwałym zarządzie dyrektorów szkół tj. budynek przedszkola i szkoły w Orchowie, szkoła w Bielsku i Różannie oraz przedszkole i szkoła w Słowikowie. W zasobie gminnym jest również obiekt po byłym Ośrodku Zdrowia, który obecnie wynajmowany jest m. in. na cele:

- przychodni ginekologiczno - położniczej,
- gabinetu stomatologicznego,
- gabinetu pielęgniarek środowiskowych,
- salonu fryzjerskiego,
- Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Gmina Orchowo posiada trzy strażnice OSP: w Orchowie, Bielsku i Słowikowie, a także budynki przeznaczone na cele kulturalne tj. świetlice wiejskie w: Bielsku (siedziba KGW), Szydłowcu, Skubarczewie, Słowikowie (siedziba KGW), Osówcu, Myślątkowie (siedziba KGW) i w Orchówku oraz Dom Kultury i Strażaka w Orchowie będący siedzibą *Kulturalnej Biblioteki Publicznej Gminy Orchowo*, KGW „KANWA” w Orchowie oraz Klubu Seniora „Złota Jesień” w Orchowie.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. gmina Orchowo była w posiadaniu **238,8300 ha** gruntów o łącznej wartości **1 412 683,77 zł**. Grunty można podzielić na dwie zasadnicze grupy:

1. grunty komunalne: **107,4623 ha** (około 45% posiadanych gruntów);
2. drogi skomunalizowane: **131,3677 ha** (zajmują dużą powierzchnię ponad 55% posiadanych gruntów).

Tabela 9. Zestawienie mienia komunalnego z podziałem na poszczególne obręby ewidencyjne.

Lp.	Obręb ewidencyjny	Powierzchnia w ha	Wartość w zł
1	0001 Bielsko	22,2281	16 641,27
2	0002 Gałczynek	8,8210	5 909,91
3	0003 Linówek	8,2169	15 854,23

4	0004 Mlecze	6,9412	49 335,86
5	0005 Myślątkowo	31,8502	93 824,77
6	0006 Orchowo	37,2377	154 555,68
7	0007 Orchówek	7,8495	5 545,85
8	0008 Osówek	14,6425	387 198,00
9	0009 Ostrówek	7,2452	16 641,22
10	0010 Różanna	15,6708	573 735,87
11	0011 Siedluchno	6,9300	12 494,00
12	0012 Skubarczewo	15,5987	18 348,08
13	0013 Słowikowo	40,1958	20 934,35
14	0014 Szydłowiec	12,8369	38 376,94
15	0015 Wólka Orchowska	2,5655	3 287,74
RAZEM		238,8300	1 412 683,77

W 2024 r. w **użytkowaniu wieczystym** znajdowało się **0,1130 ha** gruntów. Dochód do budżetu gminy z tego tytułu wyniósł **540,57 zł netto, a 624,85 zł brutto**.

W związku z wejściem w życie nowej ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 386 ze zm.), z dniem 1 stycznia 2019 r. prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształcone zostało w prawo własności tych gruntów.

Z tytułu przekształcenia nowy właściciel gruntu ponosi opłatę równą opłacie rocznej z tytułu użytkowania wieczystego za rok 2019. Opłata wnoszona jest przez 20 lat, licząc od dnia przekształcenia, w terminie do dnia 31 marca każdego roku kalendarzowego. W związku z powyższym łączna powierzchnia gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe, co do których nastąpiło przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wyniosła: **3 337,29 m²**. W 2024 r. dochody gminy z tego tytułu wyniosły **763,97 zł netto**.

W 2024 r. w **dzierżawie** znajdowały się grunty o pow. **22,8978 ha**, dochody do budżetu gminy z tego tytułu wyniosły łącznie **47 366,39 zł**.

Tabela 10. Dzierżawa gruntów

Rok	Powierzchnia dzierżawionych gruntów [ha]	Dochód z tytułu dzierżawy [zł netto]
2020	21,5835	49 107,77
2021	21,5860	58 498,19
2022	20,5260	42 561,66
2023	22,7260	46 000,96
2024	22,8978	47 366,39

Wartość brutto majątku trwałego Gminy Orchowo na dzień 31.12.2024 wynosiła 56 590 658,99 zł i w stosunku do stanu na dzień 01.01.2024 wzrosła o 5 256 063,74 zł, co stanowi 10,23 %.

□ Na bieżące koszty eksploatacyjne, remonty, naprawy i zakup energii w budynkach komunalnych wydatkowano w 2024 r. 99 621,87 zł.

□ Pozostałe wydatki w ramach obszaru dotyczyły m. in. opłat notarialnych związanych z przejmowaniem nieruchomości gruntowych oraz wyznaczania granic i regulację mienia. Łącznie była to kwota 63 292,16 zł.

Pozostałe wydatki inwestycyjne w ramach obszaru gospodarka mieszkaniowa to:

□ Termomodernizacja budynku ul. Kościuszki 4 w Orchowie, wydatkowano 1 909 102,90 zł w tym: 1 617 311,28 zł poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych i środki własne 291 791,62 zł. Inwestycja zakończona;

□ Rewitalizacja Centrum Orchowa, wydatkowano 93 649,45 zł na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej ze środków własnych.

Na zadania w obszarze Gospodarka mieszkaniowa w roku 2024 przeznaczono 2 169 230,72 zł, w tym wydatki bieżące 162 917,03 zł (7,5%), oraz wydatki majątkowe 2 006 313,69 zł (92,5%).

Rolnictwo i łowiectwo

Główne zadania w ramach obszaru, dotyczą budowy i rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej wsi (sanitacyjnej) w celu podniesienia jakości życia i standardu sanitarnego miejsca zamieszkania. Podstawowymi środkami technicznymi umożliwiającymi sanitację wsi są instalacje do zaopatrzenia w wodę i kanalizacja. Budowa sieci kanalizacyjnej możliwa jest w tych miejscowościach gminy, w których zaludnienie jest wystarczająco skoncentrowane aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych lub do końcowego punktu zrzutu. Rozbudowa istniejącej infrastruktury wodociągowej, względnie budowa nowych obiektów odbywa się w oparciu o istniejące zasoby wód podziemnych za pośrednictwem hydroforni

Infrastruktura wodociągowa

Na koniec roku 2024 r. gminna sieć wodociągowa wyniosła 101,6 km. W roku 2024 wybudowano łącznie 0,1 km sieci wodociągowej. Liczba budynków mieszkalnych gospodarstw domowych korzystających z sieci wodociągowej wyniosła 879. W 2024 r. do sieci wodociągowej przyłączono kolejnych 7 budynków. W 2024 r. odsetek mieszkań wyposażonych w sieć wodociągową utrzymywał się na poziomie wynoszącym prawie 98%.

□ W 2024 r. opracowano dokumentację projektowo – kosztorysową dla rozbudowy sieci wodociągowej:

- Budowa sieci wodociągowej przy ul. Szkolnej w Orchowie działki nr 654,659,691/3,688/5 – opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania

inwestycyjnego, mapa do celów projektowych – wydatkowano kwotę 7 401,63 zł.

- Budowa sieci wodociągowej w m. Szydłowiec działki nr 248/20, 248/21, 248/22, 248/24, 248/25, 248/26 wydatkowano kwotę 19 533,95 zł, wykonano sieć wodociągową Ø 90 długość 110,45 mb na działkach letniskowych – dokumentacja techniczna, pomiary geodezyjne. Inwestycja zakończona.
- Budowa sieci wodociągowej w m. Orchowo ul. Lipowa działki nr 553,554,593/1,593/3,593/2,592 wydatkowano kwotę 6 719,51 zł - mapa do celów projektowych i opracowanie dokumentacji projektowej.
- Budowa sieci wodociągowej w m. Orchówek działki nr 160/52, 160/5, 160/54, 160/53, 160/1, 164/10, 164/11, 161, 164/32 wydatkowano kwotę 5 700,81 zł - mapa do celów projektowych i opracowanie dokumentacji projektowej.
- „Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Ostrówek” działki letniskowe nr 49/25, 49/50 wydatkowano kwotę 3 719,51 zł - mapa do celów projektowych i opracowanie dokumentacji projektowej.

W ramach wydatków bieżących związanych z dostarczaniem wody, w tym utrzymaniem infrastruktury wodociągowej, opłatami i badaniami laboratoryjnymi w roku 2024 r. poniesiono koszty w wysokości 320 824,81 zł.

W ramach wydatków majątkowych w 2024 roku zrealizowano zadanie:

- Budowa studni głębinowej w m. Orchowo, wydatkowano kwotę 14 800,00 zł na przygotowanie dokumentacji dotyczącej projektu robót geologicznych.

Łącznie na wydatki w zakresie zaopatrzenia mieszkańców gminy w wodę przeznaczono w roku 2024 kwotę 335 624,81 zł.

Infrastruktura kanalizacyjna

W 2024 roku łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy wynosiła 21,2 km. W badanym okresie zwiększyła się o kolejne 0,2 km. Do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 448 budynków mieszkalnych w Aglomeracji Orchowo tzn. w miejscowościach, w których jest to technicznie możliwe. W 2024 r. przyłączono do sieci sanitarnej kolejne 5 punktów. Według danych GUS na terenie gminy w 2024 r. ponad 91% mieszkań wyposażonych było w łazienkę, a prawie 93% posiadało ustęp splukiwany.

W ramach przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie budowy i rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej w roku 2024 podejmowano następujące działania:

- Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Orchowo ul. Kwiatowa wydatkowano kwotę 6 018,70 zł - opracowanie dokumentacji projektowej.
- Budowa kanalizacji sanitarnej m. Orchowo ul. Szkolna działki nr 690, 689/1, 691/3, 688/5 wydatkowano kwotę 7 439,02 zł - mapy, opracowanie dokumentacji projektowej.
- Przebudowa kanalizacji sanitarnej m. Orchowo ul. Bolesława Prusa wydatkowano kwotę 163 544,72 zł – środki w ramach dodatkowej subwencji wodno-kanalizacyjnych w gminach. Inwestycja zakończona.
- Przebudowa odcinka kanalizacji sanitarnej w ciągu ulic Myślickiego i Prusa w m. Orchowo na działkach nr 461/462/9, 462/22, 469, 441 wraz z przebudową kanalizacji sanitarnej przy ul. Jana III Sobieskiego, Mikołaja Reja na działkach nr 401, 407, 414, 425, 969/5, 969/6, 971, 972, 974/1 wydatkowano kwotę 248 939,84 zł - środki w ramach dodatkowej subwencji wodno-kanalizacyjnych w gminach. Inwestycja zakończona.

Na terenie gminy funkcjonuje 1 oczyszczalnia ścieków w Osówcu o średniej dobowej przepustowości ścieków 400 m³. W 2024 ilość ścieków odprowadzonych do oczyszczalni z terenu gminy przez sieć kanalizacyjną wyniosła 91 000 m³ oraz

26 000 m³ odprowadzonych do oczyszczalni przez wyspecjalizowane firmy ze zbiorników bezodpływowych (szamb).

Wywożenie i utylizacja powstającego osadu ściekowego pochłania dużą część kosztów funkcjonowania oczyszczalni ścieków. Im mniejsza objętość osadów, tym niższe koszty wywożenia i utylizacji. Ilość powstałego osadu w 2024 r. – 72 tony, piasku - 16 ton i 1,6 tony skratek, czyli największych zanieczyszczeń mechanicznych w ściekach.

Łącznie na wydatki w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków przeznaczono w roku 2024 kwotę 837 292,20 zł.

Rolnictwo i łowiectwo

W ramach obszaru rolnictwo i łowiectwo realizowane zadania w 2024 dotyczyły zwrotu podatku akcyzowego dla rolników, składki na rzecz Izby Rolniczych oraz zadania w zakresie melioracji.

Każdy rolnik, który chce odzyskać część podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej wnioskuje do wójta o zwrot akcyzy w ramach limitu zwrotu podatku określonego na dany rok.

□ W 2024 roku do Wójta Gminy wpłynęło 331 wniosków o zwrot podatku akcyzowego i tyle samo wydano decyzji o zwrocie podatku. Łączna kwota zwrotu wyniosła 944 452,02 zł.

Zgodnie z ustawą o izbach rolniczych, gminy obowiązkowo odprowadzają 2% kwot z zebranego podatku rolnego na konto izb rolniczych działających na ich obszarze, czyli na ustawowy samorząd rolniczy. W 2024 r. zapłacona składka wyniosła 13 406,70 zł.

Wychodząc naprzeciw rolnikom z terenu gminy Orchowo, w budynku po byłym ośrodku zdrowia, zorganizowany był w ramach porozumienia z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego punkt doradztwa rolniczego, w którym pracownik Ośrodka Doradztwa Rolniczego pełnił w 2024 r. dyżur w ustalonych dniach i godzinach oferując pomoc rolnikom w zakresie: doradztwa rolniczego, aktualnych naborów w ramach programów dofinansowania oraz przy wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednie.

□ W 2024 r. przekazano dotację Gminnej Spółce Wodnej na zadania związane z melioracją tj. czyszczeniem rowów śródpolnych na terenie gminy Orchowo.

Na zadania w obszarze Rolnictwo i Łowiectwo w roku 2024 przeznaczono 1 863 026,33 zł, w tym wydatki bieżące 1 379 208,64 zł (74%) oraz wydatki majątkowe 483 817,69 zł (26%).

W ramach kompetencji ustawowych Wójt Gminy jest także jednym z organów administracji udzielających zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów.

□ W roku 2024 do wójta wpłynęły:

- 84 wnioski od osób fizycznych dotyczące zamiaru usunięcia drzew, z czego 4 rozpatrzono negatywnie,

- 4 wnioski o wycinkę złożyły osoby prawne, z których 1 rozpatrzono odmownie,

- 2 wnioski od Powiatowego Zarządu Dróg w Słupcy dotyczące wycinki drzew rosnących w pasie drogowym - wójt wydał zgodę na usunięcie 92 drzew, które zostały uszkodzone na skutek burzy i wichury, w przypadku 58 sztuk zdecydowano o redukcji konarów,

- 1 wniosek złożył Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich, dotyczył usunięcia 4 jesionów rosnących w pasie drogowym – wójt zezwolił na wycinkę 2.

□ W 2024 r. Gmina Orchowo skierowała do Starostwa Powiatowego w Słupcy 10 wniosków o usunięcie łącznie 16 drzew – starosta wydał decyzje odmowna w stosunku do 5 drzew.

□ W 2024 r. gmina posadziła 110 nowych drzew, w tym jarzab szwedzki, lipa drobnolistna, klon kulisty.

Polityka społeczna i rodzina

W obszarze polityki społecznej realizowane są usługi publiczne, których celem jest poprawa jakości życia społecznego i socjalnego mieszkańców, w tym mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działania w tym obszarze ukierunkowane są m.in. na wsparcie rodziny, dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej poprzez zapewnienie im pieczy zastępczej rodzinnej lub instytucjonalnej, politykę senioralną, ochronę rodzicielstwa, wsparcie osób z niepełnosprawnościami, zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez wsparcie osób i rodzin dotkniętych problemami społecznymi.

Zadania Gminy w obszarze polityki społecznej i rodziny realizowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orchowie i Środowiskowy Dom Samopomocy w Słowikowie.

Pomoc społeczna

W roku 2024 odnotowano spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej z terenu Gminy Orchowo. Pomoc i wsparcie w gminie Orchowo w 2024 roku uzyskało 126 rodzin, czyli mniej o 39 rodzin w porównaniu do roku ubiegłego. W rodzinach tych było 207 osób, przy 334 osobach w roku 2023, co oznaczało spadek o 127 osób.

Na koniec 2024 roku struktura organizacyjna **Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS)** w Orchowie przedstawiała się następująco:

- 1) Kierownik – 1 etat,
- 2) Główny księgowy – 1 etat,
- 3) Dział Pomocy Środowiskowej i Świadczeń: specjalista pracy socjalnej – 3 etaty, asystent rodziny – umowa zlecenie.
- 4) Dział świadczeń Rodzinnych:
 - Starszy Inspektor ds. świadczeń rodzinnych, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych i stypendiów szkolnych – 1 etat,
 - Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 1 etat,
 - pomoc administracyjna – 1/2 etatu.

Pozostałe usługi publiczne realizowane przez GOPS dotyczyły:

□ Usług opiekuńczych, które obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Pomocą w formie usług opiekuńczych objęto 17 osób, na łączną kwotę 100 408,01 zł,

□ Zapewnienia wynagrodzenia dla opiekunów prawnych osób całkowicie ubezwłasnowolnionych przez Sąd Rodzinny. Zadanie to należy do zadań zleconych z administracji rządowej realizowanych przez gminę a środki na realizację tego zadania zapewnia budżet państwa. W 2024 r. wypłacono wynagrodzenie dla 7 osób na kwotę 25 200,00 zł,

□ Zapewnienie wynagrodzenia kuratorowi osoby niepełnosprawnej jest świadczeniem realizowanym i wypłacanym z budżet gminy, w 2024 r. wydatkowano 3 300,00 zł,

□ Zapewnienia schronienia osobom bezdomnym poprzez skierowanie do schroniska dla bezdomnych. Pomoc w takiej formie otrzymała 1 osoba.

□ Zapewnienie opieki w domach pomocy społecznej poprzez dopłatę do kosztów utrzymania w DPS realizowane dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu

choroby, niepełnosprawności czy wieku, której nie można zapewnić opieki w formie usług opiekuńczych. W 2024 r. dopłaty do kosztów utrzymania w DPS otrzymało 5 osób na kwotę łączną 272 066,92 zł

□ Opłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały. Warunkiem objęcia ubezpieczeniem i opłacania składek jest niepodleganie przez te osoby obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W 2024 roku zostały opłacone składki na ubezpieczenie zdrowotne za 14 osób pobierających zasiłek stały na kwotę 11 270,97 zł.

W roku 2024 GOPS zrealizował kilka programów i projektów socjalnych skierowanych do mieszkańców Gminy Orchowo:

□ Program „*Posiłek w szkole i w domu*”

W ramach tego programu pomocą w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności objęto 95 osób za kwotę 68 550,00 zł, w tym środki własne 13 710,00 zł i środki z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego 54 840,00 zł.

□ Projekt „*Wielkopolski System Opieki Seniora na lata 2023-2024*”

Gmina Orchowo przystąpiła do realizacji Projektu w kwietniu 2023 r. Program finansowany był ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Polegał na świadczeniu usług teleopieki przez Konsorcjum SiDLY Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie oraz Telelubmed Sp. z o. o. w Lublinie. „Opaskę życia” na terenie gminy Orchowo otrzymało 10 Seniorów, którzy ukończyli 60. rok życia, i spełniali dodatkowe warunki: zamieszkiwali samotnie i prowadzili jednoosobowe gospodarstwo domowe. Opaska była zakładana na nadgarstek, wyposażona w: przycisk alarmowy umożliwiający połączenie głosowe z Centrum Teleopieki, miernik tętna, temperatury, saturacji oraz krokomierz, a dodatkowo lokalizator GPS, wskaźnik daty i godziny oraz ładowania baterii. Urządzenie bezpośrednio łączyło się z pracownikami Centrum Teleopieki, którzy po otrzymaniu zgłoszenia udzielali adekwatnej pomocy. Jeśli nie było potrzeby wzywania służb ratunkowych to uruchamiano sieć pomocową, czyli osoby wskazane przez seniora do pierwszego kontaktu w razie nagłej sytuacji. Dawało to poczucie bezpieczeństwa zarówno seniorowi, jak i jego najbliższemu, którzy na co dzień z nim nie przebywają. Z w/w opasek seniorzy korzystali do końca grudnia 2024 r. Opaski zostały zwrócone do ROPS w Poznaniu.

□ Program „*Asystent rodziny w 2024 roku*”

Program został ogłoszony przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej i dotyczył dofinansowania dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny i kosztów ich zatrudnienia.

Celem Programu jest pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, poprzez przyznanie asystentowi dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 200 zł brutto za każdy przepracowany miesiąc, co stanowiło 80% kosztów dodatku oraz ok. 30% kosztów poniesionych przez Gminę na wypłatę wynagrodzenia dla asystenta.

Zgodnie z umową Wojewoda Wielkopolski przekazał Gminie kwotę 24 123,75 zł pochodzącą ze środków Funduszu Pracy, na realizację zadania, w tym:

- 2 400 zł na dofinansowanie dodatku;

- 21 723,75 zł na dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny.

□ Program „*Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością*”

Program był realizowany w okresie od kwietnia do października 2024 r. Celem programu było wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego

wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano usługi asystencji osobistej: 4.

Planowana liczba godzin usług asystencji osobistej: 1 260 godzin.

Zrealizowana liczba godzin usług asystencji: 1 224,5 godziny.

Liczba asystentów osób niepełnosprawnych: 2 osoby.

Koszty realizacji usługi asystencji w 2024 r. – 61 169,02 zł

Wkład własny: 0 zł.

Organizacja profilaktyki prozdrowotnej dla Seniorów

GOPS przy współpracy z Posterunkiem Policji w Orchowiu, Komendą Powiatową Policji w Słupcy i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Słupcy zorganizował w Domu Strażaka i Kultury w Orchowiu spotkanie mające na celu prezentację nowego świadczenia wspierającego oraz omówienie kwestii cyberbezpieczeństwa Seniorów i bezpieczeństwa w ruchu drogowym osób starszych i z niepełnosprawnością.

W obszarze pomocy społecznej realizowane były w 2024 roku usługi świadczone przez **Środowiskowy Dom Samopomocy w Słowikowie**, który jest samodzielną jednostką organizacyjną pomocy społecznej. Dom został powołany na podstawie porozumienia między Gminą Orchowo, a Powiatem Słupskim oraz *uchwały Rady Gminy Orchowo Nr XXVIII/138/01 z dnia 31 marca 2001 r. w sprawie powołania Środowiskowego Domu Samopomocy w Słowikowie*. Dom jest jednostką budżetową finansowaną z budżetu Wojewody Wielkopolskiego. Kieruje nim kierownik, zatrudniony przez Wójta Gminy, który w zakresie zadań powierzonych przez Wojewodę Wielkopolskiego podlega nadzorowi Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

ŚDS jest Domem typu AB (typ A – dla osób przewlekłe psychicznie chorych, typ B – dla osób upośledzonych umysłowo) i przebywa w nim 44 uczestników.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Słowikowie zatrudniał na koniec 2024 roku:

- 1) Kierownika – 1 osoba,
- 2) terapeutów – 3 osoby,
- 3) instruktorów terapii zajęciowej – 1 osoba,
- 4) starszego opiekuna - 1 osoba.
- 5) Opiekunów medycznych – 2 osoby
- 6) pracownika administracyjno-biurowego – 1 osoba,
- 7) pracownika do spraw porządkowych – 1 osoba,
- 8) logopedę, psychologa, fizjoterapeutę - w ramach innych form zatrudnienia.

W ŚDS Słowikowo funkcjonują następujące pracownie terapeutyczne:

- kulinarna
- plastyczna
- rękodzieła
- techniczno-gospodarcza
- rewalidacyjna
- fizjoterapeutyczna (rehabilitacja ruchowa).

Ponadto uczestnicy mają możliwość korzystania z zajęć i treningów pedagogiczno-socjoterapeutycznych, ogrodniczych, higienicznych, spędzania wolnego czasu i umiejętności interpersonalnych, ekonomicznych oraz konsultacji psychologicznych.

W 2024 roku zadania były realizowane zgodnie z programami i planami pracy, które w znacznym stopniu zostały zrealizowane. Uczestnicy zdobyli częściowo umiejętności społeczne oraz zawodowe, a efektem tego był min. cykl szkoleń na stanowiskach produkcyjnych w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Słupcy. Ważnym elementem rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych był udział w imprezach kulturalnych. Przedsięwzięcia tego typu jak: wyjazdy do innych instytucji ŚDS, spotkania

integracyjne z dziećmi i młodzieżą szkolną, wycieczki do kina, teatru, udział w imprezach okolicznościowych miały znaczący i pozytywny wpływ na uczestników. Oferta domu opiera się na działaniach długoterminowych a formy pomocy dostosowane są do indywidualnych potrzeb i możliwości każdej z osób uczestniczących w zajęciach. Należy pamiętać, że efekty prowadzonych oddziaływań nie są jednakowe u wszystkich osób, ale zależne od ich stanu zdrowia, stopnia niepełnosprawności oraz stopnia zaangażowania uczestnika.

Celem prowadzonych zajęć jest:

- podniesienie poczucia własnej wartości poprzez terapię zajęciową,
- nabycie umiejętności organizowania czasu wolnego,
- nabycie umiejętności radzenia sobie w życiu.

Ważna z punktu widzenia wszelkich efektów terapeutycznych jest konstruktywna współpraca z rodziną uczestnika, jak również współpraca z instytucjami wspierającymi działalność ośrodka.

Środki z Urzędu Wojewódzkiego przekazane w roku 2024 na bieżące funkcjonowanie ŚDS w Słowikowie to kwota 1 011 463 zł, w tym środki z *Programu „Za życiem”* w kwocie 49 623 zł.

Rodzina

System wsparcia rodziny i pieczy zastępczej realizowany był w Gminie Orchowo przy współpracy różnych podmiotów na rzecz wzmacniania pozytywnych przejawów działań rodziny oraz wczesnego wykrywania i usuwania nieprawidłowości w różnych obszarach funkcjonowania rodziny. Wsparcie rodzin z terenu Gminy Orchowo realizowane było w roku 2024 w oparciu o programy własne oraz programy rządowe:

□ W ramach *Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Orchowo na lata 2024-2026* (uchwała nr III/18/24 z dnia 28 maja 2024 r.) realizowano następujące zadania:

- 1) udzielano rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej,
- 2) zapewniano dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”,
- 3) udzielano dzieciom i młodzieży stypendiów o charakterze socjalnym oraz naukowym,
- 4) udzielano wsparcia w ramach ustawy „Za Życiem”.
- 5) udzielano świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”,
- 6) zapewniano poradnictwo rodzinne: psychologiczne, prawne i w zakresie uzależnień,
- 7) realizowano usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- 8) świadczone poradnictwo i pracę socjalną,
- 9) współorganizowano wypoczynek zimowy i letni dla dzieci i młodzieży,
- 10) zapewniano rodzinom wsparcie asystenta rodziny,
- 11) poszerzano ofertę zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży,
- 12) realizowano rządowy program dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”,
- 13) realizowano w szkołach programy profilaktyczne rekomendowane,
- 14) realizowano inne warsztaty/programy profilaktyczne rozwijające umiejętności psychospołeczne dzieci i młodzieży,
- 15) udzielano informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny (ulotki, porady),
- 16) informowano o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji,
- 17) Udzielanie rodzinom dodatków mieszkaniowych i energetycznych.

- 18) monitorowano i dokonywano oceny sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- 19) podejmowano współpracę z podmiotami działającymi na rzecz dzieci umieszczonych poza rodziną biologiczną,
- 20) współfinansowano pobyt dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2024 r. GOPS zatrudniał na podstawie umowy cywilnoprawnej 1 asystenta rodziny. **Asystent rodziny** świadczył wsparcie dla 13 rodzin (35 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu roli opiekuńczo-wychowawczej. W ramach wspierania rodziny wydatkowano za pobyt w pieczy zastępczej kwotę 75 179,52 zł.

□ W ramach „Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2023-2030”. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1673), na terenie Gminy działa **Zespół Interdyscyplinarny** powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Orchowo, który na dzień 31.12.2024 r. liczył 11 osób. W jego skład weszli przedstawiciele:

- 1) Ośrodka Pomocy Społecznej w Orchowie;
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orchowie,
- 3) Komendy Powiatowej Policji w Słupcy – Posterunku Policji w Orchowie,
- 4) placówek oświatowych działających na terenie Gminy Orchowo,
- 5) służby zdrowia,
- 6) organizacji pozarządowych.

W ramach istniejących procedur Zespół Interdyscyplinarny powołał do każdej wdrożonej Niebieskiej Karty Grupę Roboczą pracującą indywidualnie z daną rodziną nad rozwiązaniem problemu przemocy. W realizacji zadań bardzo pomocny był terapeuta i psycholog dyżurujący w *Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy*, działający przy *Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*. W 2024 r. funkcjonowanie Zespołu zostało dofinansowane w kwocie 6 000,00 zł w ramach środków „Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2023-2030”.

W 2024 roku odbyło się 18 posiedzeń Zespołu, powołano 22 grupy diagnostyczno-pomocowe do pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą, które przeprowadziły łącznie 84 posiedzenia i spotkania z rodzinami.

□ Program „*Prace społecznie użyteczne*”

W roku 2024 r. na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Gminą a Powiatowym Urzędem Pracy w Słupcy, GOPS w Orchowie koordynował program, które celem było uaktywnienie osób długotrwale bezrobotnych i korzystających z pomocy społecznej. Program realizowany był od 1.06.2024 r. do 31.08.2024 r. Aktywność zawodową w tym okresie podjęły 4 osoby bezrobotne, wykonywały prace porządkowe na terenie gminy w wymiarze 10 godz. tygodniowo tj. 40 godzin miesięcznie otrzymując comiesięczne wynagrodzenie w wysokości 488,00 zł. 60 % z kwoty miesięcznego wynagrodzenia zostało zrefundowane przez Powiatowy Urząd Pracy, 40 % to środki z budżetu gminy.

Łącznie wypłacono w ramach prac społecznie użytecznych kwotę 5 648,00 zł, w tym 3 388,80 zł to kwota refundacji z PUP, a 2 259,20 zł to środki z budżetu gminy.

System opieki nad dziećmi do lat 3

W 2024 na terenie gminy Orchowo *Uchwałą nr VIII/51/24 Rady Gminy Orchowo z dnia 7 października 2024 r. w sprawie utworzenia Klubu Dziecięcego, dla którego Gmina Orchowo jest organem prowadzącym oraz nadania mu statutu* utworzono **Klub**

Maluszka w Orchowie. Klub rozpoczął działalność 1 grudnia 2024 r., zatrudnienie 3 osoby – 2 etaty, w tym Kierownik, księgowa, opiekunka dziecięca i sprzątaczką na podstawie umowy cywilnoprawnej. Klub jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 7 do 17, w pierwszym miesiącu działalności zapisanych było 5 dzieci. Na utworzenie Klubu Maluszka w Orchowie gmina pozyskała środki z Krajowego Programu Odbudowy w ramach „Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 „MALUCH+ 2022-2029” w łącznej wysokości 820 211,38 zł. Na funkcjonowanie Klubu w 2024 r. wydatkowano ze środków budżetu gminy kwotę w wysokości 40 400,39 zł.

Na zadania w obszarze Polityka społeczna i Rodzina w roku 2024 przeznaczono kwotę 8 358 630,12 zł, w tym 7 581 010,41 zł na wydatki bieżące (90,7%) oraz na wydatki majątkowe 777 619,71 zł. (9,3%)

Ochrona zdrowia

W 2024 r. realizowano w obszarze ochrony zdrowia usługi kierowane do mieszkańców związane z pomocą społeczną czy wsparciem rodziny w rozwiązywaniu problemów uzależnień. Zjawisko uzależnień pogłębia się i ewaluje w nowe formy uzależnień związane z dostępnością alkoholu, używek czy Internetu.

Zadania realizowano w oparciu o *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025* przyjęty Uchwałą Nr LXV/301/22 Rady Gminy Orchowo z dnia 22 marca 2022 roku, w którym jako realizatora Programu wskazano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W projekcie budżetu na 2024 r. na sfinansowanie zaplanowanych działań przeznaczono kwotę 98 400,00 zł.

W 2024 r. łącznie na zadania wynikające z Programu – tj. przeciwdziałanie alkoholizmowi i przeciwdziałanie narkomanii, zgodnie z Preliminarzem Zadań wydatkowano kwotę 103 918,74 zł na:

- 1) Prowadzenie punktu konsultacyjnego (wynagrodzenie specjalisty terapii uzależnień): 14 400,00 zł, liczba godzin konsultacji: 72, liczba porad: 123, liczba osób korzystających ze wsparcia: 32;
- 2) Udzielanie pomocy psychologicznej dla rodzin z problemami wynikającymi z nadużywania środków psychoaktywnych i przemocą w rodzinie: 30 372,50 zł, liczba godzin wsparcia: 209,5, liczba porad: 207, liczba osób korzystających ze wsparcia: 154;
- 3) Organizacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci: 33 540,85 zł, liczba godzin zajęć: 205, liczba dzieci systematycznie korzystających z zajęć: 48;

- 4) Wdrażanie rekomendowanych programów profilaktycznych – *DEBATA* – 4 000,00 zł, udział w programie: 74 uczniów i 7 nauczycieli w 4 szkołach podstawowych na terenie gminy Orchowo;
- 5) Realizacja innych niż rekomendowane programów z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych *Fonoholizm i cyberprzemoc* – 4 000,00 zł, udział w programie: 78 uczniów i 5 rodziców w 4 szkołach podstawowych na terenie gminy Orchowo;
- 6) Realizacja innych niż rekomendowane programów profilaktycznych z elementami pozalekcyjnych zajęć sportowych – 1 000,00 zł, udział w programie: 43 dzieci z terenu gminy Orchowo;
- 7) Upowszechnianie wiedzy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych – 1 000,00 zł;
- 8) Szkolenie dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi – 1 350,00 zł;
- 9) Prowadzenie kampanii na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców – 1 789,89 zł, w ramach zadania zorganizowano konkurs plastyczny pn. „Zero promili = zero problemów”;
- 10) Szkolenia dla służb zajmujących się profilaktyką i przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz dla różnych grup zawodowych – 2 330,00 zł;
- 11) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 10 135,50 zł.

W ramach powyższych działań zorganizowano spotkania z terapeutą ds. uzależnień, spotkania z psychologiem w Punkcie pomocy psychologicznej w Orchowie oraz w szkołach na terenie gminy, zorganizowano liczne zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży. Ponadto dofinansowano realizację zajęć dla dzieci i młodzieży organizowanych w kilku sołectwach na terenie gminy poprzez zakup niezbędnych materiałów i pokrycie kosztów wynagrodzenia opiekunów i animatorów. Realizowano warsztaty profilaktyczne rekomendowane i nierekomendowane. Zorganizowano w okresie letnim zajęcia opiekuńczo-wychowawcze. Przeprowadzono szkolenia służb pomocowych i sprzedawców napojów alkoholowych. Zakupiono nagrody dla uczestników konkursu plastycznego. Finansowano wynagrodzenia członków GKRPA w Orchowie.

□ W roku 2024 wydano łącznie 8 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym do spożycia poza miejscem sprzedaży 5 i tak: do 4,5% oraz na piwo – 2 zezwolenia, powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 1 zezwolenie, powyżej 18% alkoholu – 2 zezwolenia. Natomiast 3 zezwolenia dotyczyły sprzedaży napojów do spożycia w miejscu sprzedaży, po jednym dla każdej zawartości alkoholu. Wydano również 2 zezwolenia jednorazowe.

W 2024 roku wydatkowano około 82% środków przeznaczonych na realizację całego Programu.

Na wydatki w obszarze Ochrona zdrowia w roku 2024 przeznaczono 106 672,74 zł w całości na wydatki bieżące.

Oświata i edukacyjna opieka wychowawcza

Głównym celem usług z obszaru edukacji jest zapewnienie odpowiedniej jakości kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego. Samorząd gminy świadczy usługi edukacyjne prowadząc szkoły i placówki oświatowe lub dotując placówki oświatowe prowadzone przez inne podmioty. Edukacja jest zadaniem kosztownym. Wydatki z tego tytułu stanowią prawie 32% budżetu samorządu Gminy

Orchowo. Choć edukacja jest zadaniem własnym gminy, otrzymuje ona zasilenie z budżetu centralnego. Składają się na nie część oświatowa subwencji ogólnej oraz otrzymywane dotacje (podręcznikowe i na 6-latki). Część oświatowa subwencji ogólnej stanowi najistotniejsze źródło finansowania wydatków publicznych na oświatę i wychowanie.

Każdego roku gmina Orchowo, chcąc utrzymać najwyższe standardy edukacyjne, dopłaca do realizacji zadań oświatowych środki z dochodów własnych, bowiem otrzymana z budżetu państwa subwencja oświatowa oraz dotacja na wychowanie przedszkolne nie wystarcza na finansowanie wydatków bieżących. W 2024 r. część oświatowa subwencji ogólnej wyniosła 8 322 008,00 zł, natomiast dotacje to kwota 511 50,04 zł, w tym na dzieci 6 -letnie 460 382,00 zł. Wybrane składniki usług edukacyjnych, takie jak dowożenie uczniów do szkół, w tym dzieci niepełnosprawnych, budowa czy remont obiektów oświatowych, nie są objęte żadną systemową formą wsparcia z budżetu centralnego. W 2024 r. do koniecznych wydatków na edukację samorząd gminy dołożył 2 788 703,20 zł, co oznacza, że pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową stanowiło 74,90%.

W 2024 r. roku gmina Orchowo była organem prowadzącym dla 1 przedszkola oraz 1 szkoły podstawowej. W samorządowych placówkach wg stanu na 30 września 2024 r. (dane z SIO) uczyło się łącznie 188 dzieci, w tym 67 w przedszkolu i 121 w szkole, w tym było 4 uczniów z Ukrainy.

Łączne wydatki na utrzymanie przedszkola wyniosły w 2024 roku 726 034,18 zł. Średni koszt utrzymania dziecka w przedszkolu w odniesieniu do wydatków bieżących to 10 836,33 zł na rok. W przypadku szkoły, łączne wydatki na jej utrzymanie wyniosły 2 900 270,96 zł, a średni koszt utrzymania ucznia w odniesieniu do wydatków bieżących stanowił kwotę 23 969,18 zł.

W 2024 r. liczba etatów nauczycieli zatrudnionych w placówkach gminnych wyniosła 19,63 etatu (22 nauczycieli). Natomiast liczba etatów pracowników niepedagogicznych wyniosła 7 etatów (7 osób). Na wynagrodzenia osobowe nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły i przedszkola przeznaczono 2 298 090,44 zł.

□ Na realizację zadań wymagających specjalnej organizacji nauki i metod pracy w szkole podstawowej wydatkowano 96 918,93 zł.

□ W 2024 r. przeprowadzono na wniosek nauczycieli 2 postępowania egzaminacyjne na stopień awansu zawodowego na nauczyciela mianowanego. Komisja egzaminacyjna powołana przez wójta rozpatrzyła wnioski pozytywnie. Akty mianowania zostały wręczone przez Wójta Gminy Orchowo.

□ 8 pracodawców złożyło wnioski o przyznanie dofinansowania do kosztów kształcenia 8 młodocianych pracowników. Należność w wysokości 70 867,28 zł sfinansowano ze środków Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W 2024 r. na terenie gminy działały 3 niepubliczne szkoły podstawowe prowadzone przez stowarzyszenia. Gmina przekazała na ich prowadzenie dotację podmiotową w wysokości otrzymanej subwencji oświatowej, z podziałem na poszczególne placówki:

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Różannie – 812 448,00 zł;
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Bielsku – 1 338 485,76 zł;
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Słowikowie – 1 835 180,12 zł.

Tabela 11. Liczba uczniów szkół podstawowych

Szkoła Podstawowa	rok szkolny			
	2021/22	2022/23	2023/2024	2024/2025
Orchowo	131	117	111	121

Bielsko	80	77	70	69
Różanna	52	39	41	47
Słowikowo	92	92	98	111
Razem	355	325	320	348

□ W ramach realizacji zadań wymagających specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych przekazano 1 775 579,07 zł.

Na terenie gminy Orchowo funkcjonowały również 3 przedszkola niepubliczne, do których uczęszczało:

- w Bielsku – 33 dzieci;
- w Różannie – 21 dzieci;
- w Słowikowie – 39 dzieci.

Niepubliczne przedszkola współfinansowane są przez gminę w formie dotacji podmiotowej na utrzymanie dziecka w przedszkolu oraz dotacji z przeznaczeniem na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

□ Wysokość dotacji przekazanej dla przedszkoli niepublicznych działających na terenie gminy Orchowo w 2024 roku wyniosła 992 813,50 zł.

□ W ramach realizacji zadań wymagających specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach niepublicznych przekazano dotację w wysokości 140 444,18 zł.

Z budżetu gminy pokrywane są również wydatki w formie dotacji dla innych gmin za dzieci zamieszkałe na terenie gminy Orchowo, a uczęszczające do przedszkoli w innej gminie. W roku 2024 przekazano innym gminom za 7 dzieci dotację w wysokości 102 202,48 zł.

Dla dzieci i młodzieży zamieszkałej na terenie gminy Orchowo organizowany jest dowóz do szkoły publicznej. W roku 2024 na wydatki związane z dowozem oraz opieką podczas dowozu przeznaczono 222 552,04 zł. W tej kwocie mieszczą się wydatki za dowóz uczniów do szkoły w Orchowie oraz dzieci niepełnosprawnych do Specjalnego Ośrodka Szkolno-wychowawczego w Strzelnie.

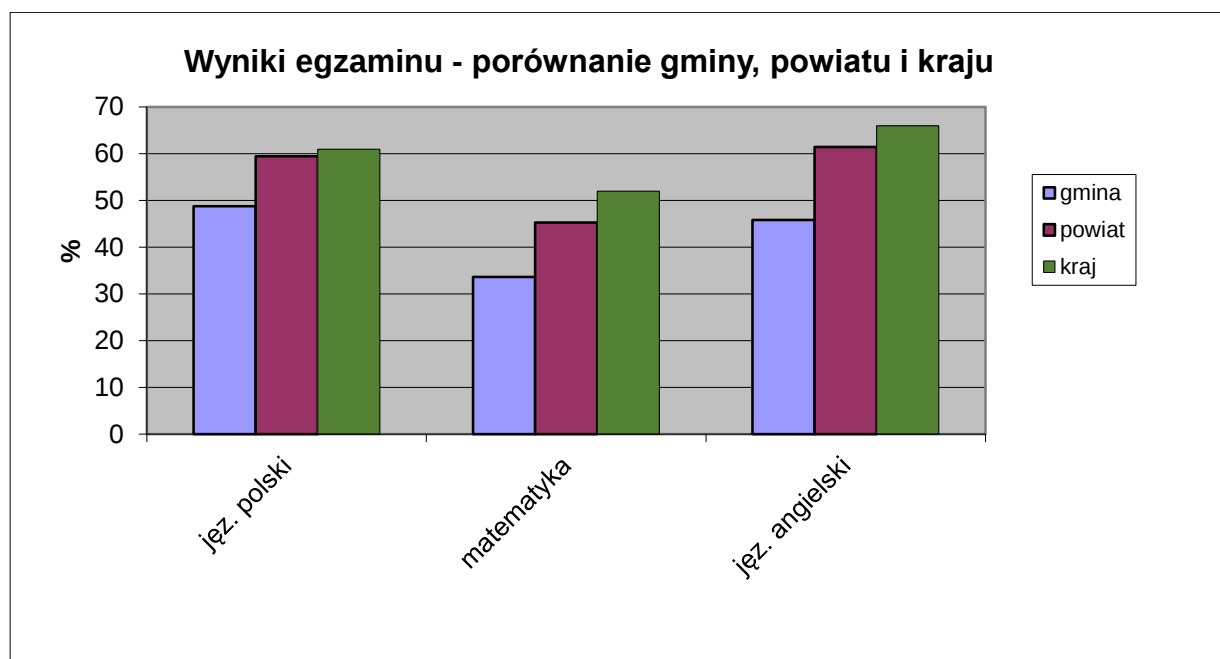
□ W 2024 r. gmina otrzymała dotację na zapewnienie uczniom bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych w wysokości 50 668,04 zł, z tego 33 427,57 zł przekazano szkołom niepublicznym.

Pomimo, że zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki jest zadaniem własnym gminy, samorząd nie odpowiada za efekty kształcenia, nie sprawuje nadzoru pedagogicznego i nie ma wpływu na wiele aspektów edukacji. Elementy te podlegają nadzorowi właściwego terytorialnie kuratora oświaty lub dyrektora szkoły w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

□ W maju 2024 r. do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło łącznie 19 uczniów VIII klasy szkół podstawowych działających na terenie gminy Orchowo, w tym 8 uczniów w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Bielsku, 5 uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Słowikowie i po 3 uczniów w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Różannie i Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Orchowie. Wyniki osiągnięte przez uczniów w tych dwóch placówkach nie były publikowane w dostępnych zestawieniach.

Na poniższym wykresie przedstawiono zestawienie wyników egzaminu z poszczególnych przedmiotów osiągnięte przez uczniów szkół działających na terenie gminy Orchowo w porównaniu ze średnią powiatową i krajową.

Wykres 2. Wyniki egzaminu ósmoklasisty

Średnie wyniki ze wszystkich przedmiotów osiągnięte przez uczniów Gminy były niższe niż średnia powiatowa i krajowa.

W 2024 r. realizowany był również program pomocy materialnej o charakterze socjalnym i motywacyjnym dla uczniów.

□ Pomoc materialna ma charakter socjalny i jest wypłacana przez GOPS w formie świadczeń socjalnych, tj. stypendium szkolne i zasiłek szkolny, i dofinansowane jest z dotacji Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W 2024 roku wydano 10 decyzji przyznających stypendium i 2 dotyczące wypłaty zasiłku, wydatkowano na ten cel 9 577,60 zł, w tym 7 662,08 zł stanowiły środki dotacji, a 1 915,52 zł środki własne gminy.

□ Stypendium o charakterze motywacyjnym za wysokie wyniki w nauce jest przyznawane przez organ prowadzący ze środków własnych Gminy i dotyczy uczniów szkoły publicznej. W 2024 r. na wypłatę 17 stypendiów przeznaczono kwotę 4 216,00 zł.

□ Stypendium za wysokie osiągnięcia sportowe otrzymały 3 osoby, w związku ze spełnieniem wymaganych kryteriów w dyscyplinie karate indywidualne. Wydatkowano 3 120,00 zł.

Od wielu lat samorząd gminy dąży do zapewnienia jak najlepszych warunków nauki i sukcesywnie podnosi standard poprzez remonty bieżące, zakup nowego wyposażenia i działania inwestycyjne np. termomodernizację budynku przedszkola.

W roku 2024 r. w ramach wydatków bieżących przeprowadzono remont sali nr 7 w szkole w Orchowie, w tym wymianę instalacji elektrycznej oraz przeprowadzono audyt energetyczny budynków szkoły i przedszkola.

W ramach wydatków majątkowych zrealizowano jedną inwestycję polegającą na wymianie pokrycia dachowego na budynku szkoły w Bielsku. Wydatkowano kwotę 256 500,00 zł.

Na zadania w obszarze Oświaty oraz edukacyjnej opieki wychowawczej w roku 2024 przeznaczono kwotę 11 367 211,20 zł, w tym na wydatki bieżące 11 110 711,20 zł (97,7%) oraz majątkowe 256 500,00 zł (2,3%).

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Podstawowym celem realizacji usług w obszarze kultura i ochrona dziedzictwa narodowego przez samorząd gminy jest zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców gminy, a dzięki temu wzmacnianie tożsamości kulturowej i pamięci zbiorowej, promowanie twórczości i ekspresji kulturalnej, stwarzanie warunków do rozwoju osobistego a także wspieranie relacji międzypokoleniowych i międzykulturowych.

Część usług kulturalnych na terenie gminy realizuje Gminna Biblioteka Publiczna w Orchowie, która na mocy *uchwały Nr XXXIV/205/05 Rady Gminy Orchowo z dnia 29 grudnia 2005 r.* stała się samorządową instytucją kultury posiadającą osobowość prawną oraz jednostką budżetową. Biblioteka jako instytucja kultury została wpisana pod poz. 1 do Rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Wójta Gminy Orchowo. *Uchwałą nr X/65/24 z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie statutu Biblioteki Publicznej Gminy Orchowo* wprowadzono nowy statut, jednocześnie nadając bibliotece nazwę „**Kulturalna Biblioteka Publiczna Gminy Orchowo**”.

Biblioteka na swoją działalność otrzymuje z budżetu gminy dotację podmiotową. W roku 2024 dotacja ta wyniosła 294 881,14 zł.

Biblioteka zatrudnia ogółem 3 pracowników na 2,13 etatu.

W 2024 roku zapisanych było 288 czytelników, a liczba czytelników w przeliczeniu na stu mieszkańców gminy Orchowo wynosiła 8 osób. Wypożyczono ogółem 4 837 książek, liczba odwiedzin wyniosła 4 272 osób. Do biblioteki pozyskano łącznie 645 książek, kwota wydana na zakup książek wyniosła 16 304,00 zł, w tym 2 160,00 zł na zakup zdalnych dostępów do e-booków i audiobooków.

Biblioteka aktywnie brała udział w ogólnopolskiej akcji „Mała książka, wielki człowiek”, której celem jest rozwój czytelnictwa wśród najmłodszych dzieci w przedszkolach

i szkołach (nauczanie początkowe) m. in. poprzez prowadzenie lekcji czytelniczych w bibliotece.

Działalność kulturalną biblioteka prowadzi poprzez organizację koncertów, wystaw, warsztatów oraz spektakli teatralnych, a działalność turystyczno-rekreacyjną poprzez organizację wycieczek i spotkań z podróżnikami.

□ Ogółem w 2024 r. zorganizowano dla dzieci i młodzieży: 14 lekcji bibliotecznych, 4 spektakle teatralne w Domu Kultury i Strażaka, 4 nocki w bibliotece, biwaki nad jeziorem, kino letnie, escape-room, imprezy plenerowe, warsztaty teatralne, artystyczne, kulinarne, żeglarskie oraz przyrodnicze.

Stałymi wydarzeniami kulturalnymi, wpisującymi się w dziedzictwo narodowe i kulturowe wsi są:

- koncerty okolicznościowe z okazji świąt narodowych oraz wspólne kolędowanie z udziałem zespołu wokalnego „Boska Paczka”,
- jarmarki wielkanocne i bożonarodzeniowe organizowane przez bibliotekę przy współpracy z Kołami Gospodyń Wiejskich;
- festyny rodzinne i dożynki parafialne, organizowane w sołectwach;
- Rajd Pieszy z okazji rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego, organizowany przez OSP w Bielsku;
- Przegląd Muzyczny „Piosenka jest dobra na wszystko”, organizowany przez zespół śpiewaczy „Orchowiacy” Klubu Seniora „Złota Jesień” przy współpracy z biblioteką.

Inne wydarzenia kulturalne zorganizowane przez Bibliotekę w 2024 r. to m.in.:

- koncerty - Noworoczny, z okazji Dnia Kobiet, patriotyczny na „11 listopada”, wyjazdowy koncert muzyki klasycznej w Akademii Muzycznej w Poznaniu;
- festyn - Święto Rodziny przy współpracy z sołectwem i parafią;
- wystawy – patriotyczna pt. „Nasze zrywy powstańcze”, historyczno-geograficzna poświęcona Pawłowi Edmundowi Strzeleckiemu, malarstwa Konrada Szarego pn. „Uczeń Mistrza”;
- „Wieczór hiszpański” – pokaz tańca flamenco oraz warsztaty kulinarne.

W 2024 roku w celu zwiększenia dostępności do obiektów i poszerzenia oferty zrealizowano przy świetlicach wiejskich w Myślątkowie i Szydłowcu zadania z wykorzystaniem środków funduszu sołectkiego oraz projekt pn. „*Kuchenna Rewolucja – modernizacja kuchni w Domu Kultury i Strażaka w Orchowie*” za łączną kwotę 145 000,00 zł, w tym dofinansowanie ze środków Wielkopolskiej Odnowy Wsi samorządu Województwa Wielkopolskiego w ramach programu „Pięknieje Wielkopolska Wieś” w wysokości 70 000,00 zł.

Przedmiotem szczególnych starań władz samorządowych jest również ochrona zabytków znajdujących się na terenie gminy, a zwłaszcza zabytków wpisanych do rejestru. W 2024 r. trwały prace nad opracowaniem, a aktualnie projekt *Gminnego*

Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2025-2029 jest uzgadniany w Urzędzie Ochrony Zabytków.

Na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze Gminy przeznaczono 1 236 600,20 zł, w tym dotacje przeznaczone na:

- ☐ „Remont i rewaloryzacja kościoła p. w. Św. Marcina w Linówcu” umowa nr 76/RGN.K/2023 z dnia 20.12.2023 r. – kwota 960 908,00 zł;

Całkowity koszt inwestycji wyniósł **1 311 408,00 zł** z czego:

- 804 000,00 zł dotacji celowej w ramach dofinansowania inwestycji z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – edycja I;
- 182 808,00 zł środków własnych budżetu Gminy Orchowo w formie dotacji dla Parafii;
- 324 600,00 zł wkład własny Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Chrystusa Dobrego Pasterza w Orchowie.

- ☐ „Konserwacja i restauracja ołtarza bocznego św. Józefa, ambony i chrzcielnicy w kościele parafialnym p. w. Wszystkich Świętych w Orchowie” umowa 11/RGN.K/2024 z dnia 26.02.2024 r. – kwota 269 124,00 zł;

Całkowity koszt inwestycji wyniósł **269 124,00 zł**, z czego:

- 263 741,52 zł dotacji celowej w ramach dofinansowania inwestycji z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – edycja II.
- 5 382,48 zł środków własnych budżetu Gminy Orchowo w formie dotacji dla Parafii

- ☐ „Kompleksowa konserwacja i restauracja ołtarza głównego w kościele parafialnym p.w. Wszystkich Świętych w Orchowie” umowa nr 27/RGN.K/2024 z dnia 30.04.2024 r. – kwota 6 568,20 zł. Prace zostaną zakończone w 2025 r.

Na zadania w obszarze Kultury i dziedzictwa narodowego przeznaczono w 2024 roku 1 981 051,21 zł, w tym na wydatki bieżące 536 092,55 zł (27%) oraz wydatki majątkowe 1 444 958,66 zł (73%).

Kultura fizyczna i turystyka

Nadrzędnym celem usług publicznych w obszarze kultura fizyczna jest zaspokajanie potrzeb wspólnoty w zakresie sportu, kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych oraz obiektów i urządzeń sportowych. Składa się na to m.in.

zapewnienie warunków do uprawiania sportu i rekreacji, utrzymanie i wyposażenie obiektów, a także organizowanie różnorodnych imprez i wydarzeń sportowo-rekreacyjnych.

Zadania z zakresu kultury fizycznej realizowane są na podstawie *Uchwały nr LV/240/21 Rady Gminy Orchowo z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie warunków i trybu wspierania rozwoju sportu na terenie Gminy Orchowo*.

□ W 2024 r. na dotację celową z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom przeznaczono łącznie 72 000,00 zł. Dotację otrzymał **Ludowy Gminny Klub Sportowy „Hetman” Orchowo**.

□ W 2024 roku gmina brała udział w Programie „Aktywna Szkoła – Aktywny Weekend” udostępniając w soboty i niedziele infrastrukturę sportową animatorom, którzy organizowali zajęcia dla różnych grup wiekowych: dzieci, młodzieży, osób dorosłych, starszych i z niepełnosprawnościami w następujących dyscyplinach: piłka nożna, piłka siatkowa, piłka koszykowa, badminton, tenis ziemny, nordic walking, zabawy ruchowe, fitness i joga w łącznym wymiarze miesięcznym 30 godzin. W ramach Programu gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 24 998,60 zł na zakup sprzętu sportowego dla ZSP w Orchowie.

□ W 2024 roku gmina brała udział w programie powszechnej nauki pływania „*Umiem pływać*” dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. W 20-godzinny kursie wzięło udział 45 uczniów szkół z terenu gminy, którzy byli dowożeni na basen w Mogilnie. Na zadanie z budżetu gminy wydatkowano kwotę 13 900,00 zł. Pozostała część była opłacona ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów Ministerstwa Sportu i Turystyki.

□ Przez cały rok koordynator sportu międzyszkolnego organizował dla uczniów szkół podstawowych z terenu naszej gminy turnieje i rozgrywki w różnych dyscyplinach sportu, a uczniowie osiągający najlepsze wyniki byli wyróżniani nagrodami rzeczowymi.

Mieszkańcy gminy mogli również korzystać z ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, która znajduje się prawie we wszystkich miejscowościach, takiej jak siłownie zewnętrzne, place zabaw, wielofunkcyjne boiska oraz szkolna infrastruktura sportowa. Na bieżące utrzymanie boisk wydatkowano 75 111,85 zł.

W 2024 r. wydatkowano również środki na zadania inwestycyjne w tym obszarze:

□ Zakup i montaż garażu na boisku wiejskim w Słowikowie wydatkowano kwotę 16 923,45 zł na zakup konstrukcji stalowej, kostki brukowej, ułożenie kostki i krawężników oraz postawienie konstrukcji z funduszu sołeckiego sołectwa Słowikowo. Inwestycja zakończona;

□ Modernizacja kompleksu sportowego Orlik wydatkowano 1 599,50 zł na wykonanie kosztorysu inwestorskiego i dokumentacji projektowej; zadanie będzie realizowane w 2025 r.

Na zadania w obszarze Kultury fizycznej i turystyki przeznaczono w 2024 roku 219 273,40 zł, w tym na wydatki bieżące 200 750,45 zł (91,6%) oraz wydatki majątkowe 18 522,95 zł (8,4%).
--

Wieloletnia Prognoza Finansowa

Podstawowym narzędziem planowania długookresowego w samorządach jest wieloletnia prognoza finansowa (WPF). Wieloletnia Prognoza Finansowa zgodnie z ustawą, obejmuje okres roku budżetowego oraz 3 kolejnych lat budżetowych. Jej opracowanie umożliwia weryfikację długotrwałej stabilności gminy, w szczególności

zdolność obsługi długu i utrzymania płynności finansowej w perspektywie dłuższej, a więc wykraczającej poza horyzont czasowy bieżącego roku budżetowego.

Rada Gminy Orchowo uchwaliła Wieloletnią Prognozę Finansową *Uchwałą nr XCVII/464/23 z dnia 28 grudnia 2023 r.* W wykazie przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej na rok 2024 przyjęto do realizacji 26 zadań.

Wykonanie przedsięwzięć ujętych w WPF na koniec 2024 r.:

- Ubezpieczenie mienia gminy – zapłacono ratę za ubezpieczenie mienia należącego do Urzędu Gminy Orchowo, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Orchowie, Gminnej Biblioteki Publicznej w Orchowie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orchowie.
- Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy Orchowo – opłacono faktury za odbieranie odpadów przez firmę, która zgodnie z przeprowadzoną procedurą przetargową zadanie to wykonywała na rzecz gminy Orchowo w okresie od stycznia 2024 do grudnia 2024.
- Pełnienie funkcji inspektora danych osobowych - opłacono faktury wystawione zgodnie z podpisaną umową w okresach miesięcznych tj. 5 miesięcy x 400,00 zł oraz 7 miesięcy x 450,00 zł;
- Dowożenie uczniów do szkoły – opłacono faktury z tytułu zawartych umów na organizację dowozu uczniów do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Orchowie.
- Dowożenie uczniów niepełnosprawnych – opłacono faktury z tytułu zawartych umów na organizację dowozu uczniów do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Strzelnie.
- Plan ogólnego zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Orchowo – realizacja zadania odłożona na 2025 rok.
- Udostępnienie przez AWOŚ na rzecz gminy licencji na korzystanie z Programu Monitorowania i Zarządzania Gospodarką Wodnościekową AQUARIUS – opłacono faktury za udostępnienie licencji na korzystanie z programu.
- Usługa korzystania z Platformy eZamawiający PZP – usługa korzystania z platformy w okresie realizacji 2024-2027.
- Kompleksowa konserwacja i restauracja ołtarza głównego w kościele p.w. Wszystkich Świętych w Orchowie - okres realizacji 2023-2025 – przekazano dla parafii w Orchowie kwotę 6 568,20 zł - inwestycja odłożona do realizacji w roku 2025.
- Remont i rewaloryzacja kościoła p.w. Świętego Marcina w Linówcu - przekazano dla parafii w Orchowie kwotę 960 908,00 zł w formie dotacji celowej.
- Konserwacja i restauracja ołtarza bocznego św. Józefa, ambony i chrzcielnicy w kościele parafialnym p.w. Wszystkich Świętych w Orchowie - przekazano dla parafii w Orchowie kwotę 269 124,00 zł w formie dotacji celowej.
- Rewitalizacja Centrum Orchowa - zaplanowana kwota to 97 600,00 zł, na dzień 31.12.2024 r. wydatkowano kwotę 93 649,45 zł, przeznaczenie na opłacenie dokumentacji projektowej i faktury zaliczkowej.
- Przebudowa drogi gminnej Rękawczynek-Ostrówek - zaplanowano 1 909 794,11 zł, na 31.12.2024 r. wydatkowano 1 909 794,10 zł, w tym: 1 781 054,40 zł poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych i środki własne 128 739,70 zł (umowa nr 14/RF.DGZP/2024 z dnia 01.03.2024r) długość drogi 1 460,00 m, szerokość 4,5 m droga wykonana z betonu asfaltowego, pobocza z kruszywa, zjazdy z masy asfaltowej. Inwestycja zakończona.
- Modernizacja dróg gminnych ul. Lipowa, Kościuszki, Myślickiego, Dworcowa, Prusa i Reja w Orchowie – zaplanowano 267 750,00 zł, na 31.12.2024 r.

wydatkowano 267 700,00 zł - na wykonanie dokumentacji projektowej, faktura zaliczka umowa nr 41/RF.DGZP/2024 z 19.07.2024r.

- Termomodernizacja budynku ul. Kościuszki 4 w Orchowie, kwota zaplanowana 1 909 311,28 zł, na 31.12.2024 r. wydatkowano 1 909 102,90 zł, w tym: 1 617 311,28 zł poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych i środki własne 291 791,62 zł (umowa nr 28/RF.DGZP/2024 z dnia 30.04.2024). Inwestycja zakończona;
- Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Orchowo ul. Kwiatowa zaplanowana kwota 9 000,00 zł, na dzień 31.12.2024 r. wydatkowano kwotę 6 018,70 zł na opracowanie dokumentacji projektowej.
- Przebudowa odcinka kanalizacji sanitarnej ulic Myślickiego i Prusa w m. Orchowo na działkach nr 461/462/9, 462/22, 469, 441 wraz z przebudową kanalizacji sanitarnej przy ul. Jana III Sobieskiego, Mikołaja Reja na działkach nr 401, 407, 414, 425, 969/5, 969/6, 971, 972, 974/1 zaplanowana kwota 308 700,00 zł, na dzień 31.12.2024 r. wydatkowano kwotę 248 939,84 zł zgodnie z umową 35/RF.DGZP/2024 z dnia 02.07.2024 r. - środki w ramach dodatkowej subwencji wodno-kanalizacyjnych w gminach. Inwestycja zakończona.
- Wymiana pokrycia dachowego na budynku szkoły w Bielsku – zaplanowano kwotę 260 000,00 zł, na dzień 31.12.2024 r. wydatkowano kwotę 256 500,00 zł - wymiana pokrycia dachowego zgodnie z umową Nr 20/RF.DGZP/2024. Inwestycja zakończona.
- Przebudowa drogi gminnej Słowikowo-Skubarczewo - inwestycja odłożona do realizacji w roku 2025.
- Przebudowa drogi gminnej ul. Dąbrowa – inwestycja odłożona do realizacji w roku 2025.
- Przebudowa drogi gminnej w m. Podbielsko do posesji nr 74 – inwestycja odłożona do realizacji w roku 2025.
- Modernizacja Kompleksu Sportowego Orlik w Orchowie - zaplanowano 1 600,00 zł, na 31.12.2024 r. wydatkowano 1 599,50 zł – wykonanie kosztorysu inwestorskiego i dokumentacji projektowej.
- Zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych - likwidacja barier transportowych na rzecz ŚDS w Słowikowie – zakup samochodu odłożony na 2025 r.
- Utworzenie Klubu Maluszka w Orchowie – zaplanowano kwotę 874 600,00 zł, na dzień 31.12.2024 r. wydatkowano kwotę 820 211,38 zł. Środki z Krajowego Programu Odbudowy Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 „MALUCH+ 2022-2029” na utworzenie „Klubu Maluszka w Orchowie”. Inwestycja zakończona.
- Cyberbezpieczny samorząd - Gmina Orchowo – zaplanowano kwotę 88 500,00 zł, na 31.12.2024 r. wydatkowano 17 220,00 zł na doradztwo specjalistów, środki z programu „Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027” (FERC) w ramach projektu grantowego.

Informacja o pozyskanych funduszach zewnętrznych na realizację inwestycji w 2024 r.

W 2024 r. Wójt Gminy podejmował działania w celu pozyskania nowych środków na realizację inwestycji poprawiających lokalną infrastrukturę.

W wyniku rozstrzygnięcia kolejnych edycji Rządowego Programu *POLSKI ŁĄD*, gmina Orchowo otrzymała dofinansowanie:

- w ramach Funduszu Inwestycji Strategicznych, na realizację następujących inwestycji:

- 1) Modernizacja dróg gminnych ul. Lipowa, Kościuszki, Myślickiego, Dworcowa, Prusa i Reja w Orchowie - 3 610 000,00 zł;
- 2) Przebudowa drogi gminnej Rękawczynek-Ostrówek - 2 270 500,00 zł;
- 3) Rewitalizacja centrum Orchowa - 1 401 400,00 zł;
- 4) Termomodernizacja budynku gminnego przy ul. Kościuszki 4 w Orchowie - 1 755 000,00 zł;

- w ramach programu „Rozświetlamy Polskę”, na realizację inwestycji:

- 1) Modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie Orchowo - 76 000,00 zł;

Ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w ramach *Programu Odbudowy Zabytków*, na realizację inwestycji:

- 1) Kompleksowa konserwacja i restauracja ołtarza głównego w kościele parafialnym p.w. Wszystkich Świętych w Orchowie - 196 000,00 zł;
- 2) Konserwacja i restauracja ołtarza bocznego św. Józefa, ambony i chrzcielnicy w kościele parafialnym p.w. Wszystkich Świętych w Orchowie - 407 255,03 zł;
- 3) Remont i rewaloryzacja kościoła p.w. św. Marcina w Linówcu - 804 000,00 zł

W ramach środków z *Krajowego Planu Odbudowy* - Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 „MALUCH+ 2022-2029”, na utworzenie KLUBU MALUSZKA W ORCHOWIE – 820 211,38 zł

W ramach środków *Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych* – „Program wyrównywania różnic między regionami III”, na zakup pojazdu (mikrobusa 9-cio osobowego) do przewozu osób niepełnosprawnych, w celu likwidacji barier transportowych na rzecz ŚDS w Słowikowie – 117 500,00 zł.

Informacja o realizacji dokumentów strategicznych Gminy Orchowo.

Działania związane z przygotowaniem projektu nowej Strategii Rozwoju Gminy Orchowo zostały wstrzymane. Po wstępnych pracach zapoczątkowanych w 2022 r. nad diagnozą sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Orchowo oraz badaniem jakości życia, dokument w docelowym kształcie zostanie opracowany w oparciu o nowe przepisy w zakresie opracowywania dokumentów strategicznych określone w nowelizacji ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w korelacji z innym dokumentem strategicznym jakim jest Plan Ogólny Gminy.

Projekty dla których przygotowano dokumentację lub koncepcję, które nie zostały jeszcze zrealizowane lub zostały zrealizowane częściowo.

1) Projekt „Zagospodarowanie terenu nad Jeziorem Orchowskim na miejsce wypoczynku i rekreacji”

Koncepcja zagospodarowania terenu nad jeziorem Orchowskim opracowana w 2016 zakładała utworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji z pomostem, altaną, boiskiem do siatkówki plażowej, miejscem parkingowym, infrastrukturą towarzyszącą i nasadzeniami zieleni. Miała być pierwotnie realizowana w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Światowid”. Projekt nie doczekał się dofinansowania z uwagi na problemy jakie zaistniały w LGD Światowid. Obecnie projekt ten jest realizowany etapami w zaktualizowanym zakresie ze środków funduszu sołeckiego i budżetu gminy.

2) Projekt „Modernizacja kompleksu sportowego "Orlik" w Orchowie z budową nowych obiektów sportowych” – poprzednia nazwa zadania: „Kompleks rekreacyjno-sportowy dla Orchowa”

Projekt opracowany w 2016 (wartość kosztorysowa w 2016 r. 299.929,36 zł) zakładał utworzenie wielofunkcyjnego ogólnodostępnego obiektu sportowego z bieżnią, skocznią w dal, boiskiem do tenisa stołowego, boiska treningowego do piłki nożnej, placu zabaw dla dzieci i siłowni zewnętrznej, nawierzchni do gier edukacyjnych, stołów do gry w szachy itp. Projekt również miał być pierwotnie realizowany w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Światowid”. W międzyczasie Rada Rodziców Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Orchowie w ramach środków własnych zakupiła stół zewnętrzny do tenisa stołowego oraz sfinansowała wykonanie na placu przy hali sportowej gier chodnikowych.

W 2024 r. Gmina złożyła wniosek o dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej do Ministra Sportu w ramach programu „Modernizacji kompleksów sportowych „Moje boisko Orlik 2012” wykonania zadania pn. *„Modernizacja kompleksu sportowego „Moje boisko – Orlik 2012” wraz z budową bieżni prostej, skoczni do skoku w dal oraz sprawnościowego placu zabaw w Orchowie”*. Całkowita wartość zadania wynosi 263 958,00 zł, a Gmina Orchowo na realizację inwestycji otrzymała dofinansowanie w wysokości 131 900,00 zł. **Zadanie będzie realizowane w 2025 r.**

3) Projekt zagospodarowania terenu przed Urzędem Gminy Orchowo

Opracowany w 2018 roku projekt zakłada stworzenie otoczenia przed budynkiem Urzędu Gminy oraz budynkiem Ośrodka Zdrowia z zaplanowanymi miejscami parkingowymi, wymianą nawierzchni, montażem tablic informacyjnych i stojaków na rowery oraz wykonaniem nasadzeń roślinności.

Projekt w latach 2020-2021 r. został zrealizowany częściowo (teren przed budynkiem Ośrodka Zdrowia) ze środków własnych, funduszu sołeckiego i środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 50 tys. zł.

24.07.2024 r. podpisano umowę na realizację przedsięwzięcia. Gmina pozyskała dofinansowanie ze środków 6. edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 98% wartości zadania, tj. 1 312 150,00 zł w ramach realizacji projektu *„Rewitalizacja centrum Orchowa”*. Na 31.12.2024 r. wydatkowano kwotę 93 649,45 zł z przeznaczeniem na opłacenie wykonania dokumentacji projektowej i faktury zaliczkowej. **Zakończenie zadanie w 2025 r.**

4) Projekt zagospodarowania terenu zieleni przy świetlicy w Skubarczewie -

„Altana pod morwą i leszczyną”

Projekt opracowany w styczniu 2019 r. zakładał kompleksowe zagospodarowanie terenu przy świetlicy poprzez budowę, altany, wykonanie utwardzonej alejki oraz schodów na skarpie, wykonanie nawierzchni z kamienia wraz z paleniskiem, zamontowanie stojaka na rowery i innej małej architektury w postaci ławek, siedzisk i koszy oraz wykonanie różnorodnych nasadzeń zieleni tworząc przyjazne miejsce spotkań dla lokalnej społeczności. Projekt obecnie oczekuje na realizację przy współudziale środków z funduszy zewnętrznych.

5) Projekt zagospodarowania terenu zieleni za budynkiem świetlicy wiejskiej w Szydłowcu

Projekt opracowany w 2019 roku zakłada zagospodarowanie terenu za świetlicą po rozebrany niedokończonym budynku szkoły i przewiduje utworzenie kompleksowego miejsca rekreacji i wypoczynku dla lokalnych mieszkańców ze strefami relaksu, siłowni plenerowej, stołem do tenisa stołowego i placem zabaw o charakterze sprawnościowym oraz licznymi nasadzeniami zieleni. Projekt obecnie oczekuje na realizację przy współudziale środków z funduszy zewnętrznych.

6) Projekt zagospodarowania terenu zieleni w miejscowości Linówiec.

Projekt opracowany w 2020 roku zakłada utworzenie utwardzonych miejsc parkingowych, oraz stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji dla, lokalnych mieszkańców z brukowanymi alejkami, altaną, miejscem na ognisko, urządzeniami małej architektury (kosze, ławki) i nasadzeniami różnorodnej zieleni i drzew. W 2022 roku w ramach projektu „Wsi spokojna, wsi wesoła” – Zagospodarowanie terenu zieleni w m. Linówiec – dofinansowanego przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego w kwocie 50.000 zł w ramach konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś”, mieszkańcy zrealizowali część prac objętych projektem, w tym:

- a) wykonali ścieżki utwardzone i nawierzchnie z kłosa,
- b) nasadzili tradycyjną roślinność poprawiającą estetykę wsi i jakość powietrza,
- c) przygotowali teren i wysiali trawniki,
- d) przygotowali teren pod plac zabaw dla dzieci gdzie zamontowano 4 elementy placu zabaw oraz 1 urządzenie siłowni zewnętrznej,
- e) zamontowali 5 ławek parkowych;

7) Projekt zagospodarowania kompleksu sportowego w Osówcu.

Projekt zakłada budowę kompleksu trzech obiektów sportowych (boisko piłkarskie, kort tenisowy, plac do koszykówki), przygotowanie terenu pod kontener sanitarny, wykonanie piłkochwyłów oraz wykonanie utwardzenia nawierzchni i trawników.

8) Projekt zagospodarowania terenu zieleni w miejscowości Wólka Orchowska.

Projekt ma na celu poprawę jakości przestrzeni publicznej, a zwłaszcza funkcji przyrodniczych, rekreacyjnych i wypoczynkowych terenu przeznaczonego dla użytku publicznego mieszkańców wsi poprzez stworzenie miejsca grillowo-ogniskowego, budowę boiska do koszykówki oraz miejsc z ławkami do wypoczynku.

9) ZAKUP MIKROBUSA dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych

Projekt ma na celu likwidację barier transportowych na rzecz ŚDS w Słowikowie.
Zadanie będzie realizowane w 2025 r.

10) Przebudowa drogi gminnej ul. Dąbrowa.

11) Przebudowa drogi gminnej w m. Podbielsko do posesji nr 74.